[illegible] 3784 — [illegible] — NGÀY THỨ BẢY 26 OCTOBRE 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 156

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

DÉPOT LÉGAL — RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2132

BAOQ DÔIZ GIAQ

Bản-quán có lời kính-cáo độc-giả qui-khách biết rằng, từ đầu tháng *Novembre* trở đi, mỗi ngày chỉ in ra một kỳ thôi, mà in ra sớm.

Số trang thì bình thường 4 trang, khi có nhiều việc sẽ thêm trang mà cũng cứ bán một giá, mỗi số **HAI XU**.

Mua có hạn thì tính thêm tiền cước gửi.

Một tháng	0$60
ba tháng	1.60
sáu tháng	3.00
một năm	6.00

Báo sẽ in ra buổi trưa.

Đối với những nhà mua báo hạn trả tiền trước rồi, thì bản-quán xin châm-chước như sau này :

Các ngài nào mua báo buổi trưa ba tháng, sáu tháng, hoặc một năm, mà trả tiền rồi, thì sẽ có báo đọc cho đến hết hạn. Còn ngài nào chưa trả tiền thì phải theo giá mới. Đó là một lẽ công bằng, chứ không phải là bản-quán có vị riêng các ngài trả tiền rồi. Bởi bản-quán đổi lại, cho nên phải chịu thiệt-thòi đối với các ngài đã mất tiền trước, bản-quán đã có biên-lai giao-ước gửi báo cho đến ngày nào, thời xin sẽ gửi báo cho tới ngày đó.

Còn các ngài mua cả hai tờ báo mà trả tiền rồi, thì xin sẽ tính cái số tiền dư mà gửi luôn báo cho bù chỗ tiền dư đó. Bản-quán sẽ liệu châm-chước tính cho chẵn ngày chẵn tháng, xin có hơn thiệt một vài ngày, các ngài châm-chước cho tiện việc. Còn ngài nào chưa trả tiền thì xin cứ tính giá cũ cho đến cuối tháng này, còn từ đầu tháng sau trở đi thì tính giá mới.

Bản-quán sở dĩ phải đổi đi đổi lại như thế, cũng là cốt lấy cho vừa ý các ngài khỏi phải suy bì với các báo khác, thật là một việc bất đắc dĩ.

Ước gì lần này là nhất định, để sau này không phải tính toán lôi thôi nữa.

T. B.

DƯƠNGF Ô-TÔ

Cái nạn ô-tô ngày nay thật là gớm ghê dữ-dội, mà cái dữ-dội gớm-ghê đó mỗi ngày lại cứ thấy mỗi thêm, coi một cái sổ thống-kê về nạn ô-tô ở Pháp, số người hi-sinh cho cái máy giao thông tiện tiệp biết bao nhiêu mà kể, người đi đường có, người tài-xế ô-tô có, mà người chủ ô-tô cũng có, trong cái số vô can vô cớ thình-lình đương trơn lông đỏ da mạnh tay, khỏe chân, sáng tai tinh mắt mà bỗng chốc bị con hùm sắt nó vồ nó sé, cho xương tan thịt nát, máu chẩy thây bay; sự thảm hại và thiệt-thòi như thế xem ra cứ năm sau lại gấp hơn năm trước nhiều, số người bị nạn ô-tô về năm 1928 gấp hơn về năm 1927, e rồi số người bị nạn ô-tô về năm 1929 lại gấp hơn về năm 1928 nhiều. Ở Pháp thế, ở đâu cũng thế; ở xứ ta là một xứ văn minh bậu tiến, kỹ nghề chưa có người sáng biện cơ khí chưa có người biết làm, việc doanh nghiệp cũng còn hẹp nhỏ sơ-sài, đường sá giao thông cũng còn ít ỏi thiếu thốn, số xe ô-tô chắc chưa nhiều quá như ở nước người ta, mà mới có vào khoảng mươi lăm năm nay mới có một số ít người trong các quan nhà nước, trong các nhà thầu khoán, trong các nhà buôn bán lớn, trong các ông các ba, các cô các cậu nhà giàu có dư dật, bạc chẩy tiền giòng, no cơm dửng mỡ, có sẵn ô-tô, có đi ô-tô, cũng đã thấy người què người chết, người bại, người cụt, người toạc đầu, người đui mắt, vì cái nạn ô-tô chẳng ngày nào không có; chính-phủ các nước cũng để ý đến cái nạn của nhân-dân rất lớn mà rất thường, đều hết sức tìm kiếm cái phương-pháp dự phòng, mà chưa thấy bắt được cái nạn ấy chút nào cả.

Ôi! cái thì buổi năm châu chung chợ, sáu giống chen vai, cuộc tranh-cạnh, cự: nồng nàn, thì sự giao thông càng cần kíp này không thể không có ô-tô không thể đả phát-minh, đã chế-tạo ra được ô-tô mà lại đành bỏ không dùng đến ô-tô; mà dùng ô-tô thì không tránh được cái nạn ô-tô như vừa kể trên đó; vậy còn có cái phương-pháp gì ngừa giữ, cho người ta đỡ bớt được cái nạn ô-tô, mà về việc giao-thông ô-tô vẫn có thể dùng được để mà rút ít thì giờ, nhanh chóng công việc; dùng ô-tô chỉ có ích cho người ta làm ăn đi lại mà không có hại cho người ta phải chẹt phải đè; nếu có được như thế thì cái lợi-khí văn-minh mới thực là toàn lợi, người đi đường khờ-dại không giữ luật đi đường mà xẩy ra vẫn có, vì những người cầm máy ô-tô không cẩn-thận chu-chí, hoặc khinh thường, hoặc túng sinh phóng ô-tô nhanh quá, vặn tay máy suất lược quá, lúc lên giốc xuống giốc, qua đường quặt, đường cong sơ ý quá mà xẩy ra cũng có, nhưng cái nguyên chủ-yếu nhất là vì đường ô-tô quá hẹp, thường nhiều chỗ không đủ cho hai cái ô-tô cái trở lên cái trở xuống tránh nhau, và hai bên không còn đất cho khách đi đường đi lại thong dong được nữa. Phàm đã có ô tô, đã dùng ô-tô về việc giao-thông, trên đường đã thường thấy ô-tô đi đi lại lại, thì cái đường ô-tô phải mở cho thật rộng, ít nào cũng đủ cho hành-khách đi hai bên đường còn vừa tầm nhắc cẳng và hai cái ô tô cái lên cái xuống ở giữa còn có chỗ tránh nhau; ở đâu thì ta không được biết, chứ như ở xứ ta bây-giờ, thử hỏi những con đường mà ô-tô đi dầm dập cả ngày như mắc cửi, có cả ô-tô chở khác chở hàng kềnh-càng như mấy toa xe hỏa nữa, phỏng đã được mấy con đường thật đáng gọi được là đường ô-tô chưa? nay xin chính-phủ định bắn ra một ngạch thuế đánh vào các ô-tô, trù đủ một số tiền mở rộng hẳn đường ra mà thu dần ngạch thuế ấy trong một kỳ hạn bao năm, để trả vào số tiền làm đường trước; con đường nào cũng rộng đủ cho ở giữa hai cái ô-tô cái lên cái xuống tránh nhau được, còn hai bên giăng một thứ giây sắt, chắn hẳn ra để cho hành-khách bên lại bên đi; như thế thì ô-tô cứ việc đi ở giữa đường, khách đi đường cứ việc đi hai bên đường ngoài hàng rào giây sắt đã cách biệt với đường ô-tô ở giữa, chắc nhân dân dù khờ dại đến đâu, cũng đến không nỗi đâm choàng vào đi trong hàng rào giây sắt, những người cầm máy ô-tô dù túng-sinh khinh thường thế nào đi nữa, cũng ít khi liều mạng đến nỗi nhẩy ra ngoài hàng rào giây sắt mà húc bậy người, cho dẫu chẳng trừ tuyệt được cái nạn ô-tô mà cũng đỡ kẻ chết người thương không phải ít.

Thiết tưởng trừ những luật phép đi đường hiện thời chính-phủ đã ban bố thi-hành, như luật cấm ô-tô không được chạy nhanh quá độ đường trong mỗi giờ đã định, không được qua những chỗ đã có yết thị phải đi chậm hoặc phải cẩn thận, mà cứ sơ ý phóng liều v. v. thì nên nghiêm sức cho các nhân viên trong sở lục-lộ, trong sở cảnh sát là người có chức trách khám-xét ô-tô, phải khám xét một cách rất tinh tường, rất ngay thẳng, rất nghiêm mật, không tư vị gì, không kiêng nể ai, thi hành cho đúng luật phép, chứ đừng có là cái luật phép hư văn, khiến các chủ ô-tô ít dám khinh thường túng sinh, chính-phủ lại nên để bụng vào sự mở rộng đường ô-tô và ngăn hẳn đường người đi với đường ô-tô đi cho cách biệt, thì mới thật là người giữ nổi cái nạn ô-tô, làm cho nhân-dân trong xứ được toàn hưởng cái lợi ô-tô mà không mắc cái hại ô-tô nữa.

D. B. T.

Việc Trung-hoa

Ngày 23 Octobre 1929

Việc chiến-tranh

Thượng-hải. — Quân của chánh-phủ đánh nhau dữ dội với quốc-dân-quân, ở gần Phượng-dương, dọc đường hỏa-xa Lũng-hải.

Chánh phủ bíp đem viện binh đến, và bắt các tàu ở trên sông để chở quân lính.

Vì tình thế trên Dương-tử-giang rối loạn, nên chánh-phủ Nhật đã hạ lệnh cho bốn chiếc pháo thuyền dự bị để đi Hán-khẩu.

VIỆC NỘI CHIẾN Ở AFGANISTAN

Ở Kaboul có tin rằng Bachai-Sakao, và Said-Hussein đầu-hàng với Nadir-Khan bị Nadir-Khan bắt giam, và đã giải đến Kaboul.

Nadir-Khan đã lập lại các chế-độ và có gửi một bức-điện thân-ái cho Amanoullah, hiện lánh mình ở nước Ý.

Việc lập tòa nội các ở Pháp

Cả ngày 24 Octobre quan Giám-quốc Doumergue vẫn hỏi ý-kiến về việc lập tòa nội-các, tình thế vẫn mập mờ lắm.

Có người nói M Paul Boncour có nói với đoàn xã-hội ở thứ dân nghị-viện rằng nếu quan Giám-quốc cử ông lập tòa nội-các, thì ông sẽ không trái cái chủ-nghĩa của đảng ông.

M. Marin có nói một tòa nội-các về đoàn liên-hiệp tả đảng không thể bền được. Ông có nói tòa nội-các mới phải có những đảng tán-thành cho ông Poincaré trước đây, phù-trợ cho mới có thể lâu bền được.

Và lại đoàn tả đảng cấp-tiến, và đoàn tả đảng cộng-hòa không ưng lập một tòa nội-các dựa vào tả đảng liên hiệp đoàn.

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Văn hành công khí
(文衡公器)

Sự rọc phách giấu tên là muốn giữ cho việc điềm-duyệt được rất công-bằng thì các quyền văn hay mới không đến nỗi chìm đắm. Vì thế mà cách đóng quyền viết bài thế nào, bản-quán đã đăng, rõ ở mấy kỳ báo trước. Có nhiều ngài không theo thể lệ, cứ viết cả hai mặt và khi viết bài xong, lại ký thêm mấy chữ tên ở liền cuối bài, thế thì còn giấu tên sao được.

Xin nói để các ngài biết rằng : sự giấu tên không phải là giấu ai cả, chính là chỉ giấu các quan trong hội-đồng Điềm-duyệt mà thôi. Khi cộng điềm số rồi bây giờ sẽ hợp phách thì mới thật là « Văn hành công khí » vậy.

B. Q.

Kuôcq nguˈw moˈiq
ă ơ ư thi viết aˈ oˈ uˈ
đ viết d, d viết y, q viết k
Naˈm yâuq :

sắc	huyền	ngã	hỏi	nặng
q	f	j	z	w

VA'N UYÊNZ

Cháu rể viếng bà

Cháu xa xôi nghèo chẳng có gì, mấy chữ nôm na, chắp nhặt lấy câu mang kính viếng.

Bà phúc hậu nghĩ càng thêm nhớ, ha hàng sùi sụt, dám đâu chẳng khóc ngảnh ra cười. (1)

Thăm bạn đau chân

Tật đâu sưng gối lại co gân.
Khập khiễng vì chưng lắm nợ nần.
Bước tới lầu hồng chưa mạnh vế.
Len vào sòng bạc khó bằng chân.
Ngược xuôi mỏi cẳng nên ngồi xó.
Vui thú rung đùi chỉ bán văn.
Độ trước bao nhiêu người viếng sống.
Phen này bớt nhẩy bệnh lui dần.

Chơi nhà trò

Nghề chơi thôi cũng lắm công phu.
Trống phách đàn sênh biết đủ trò.
Duyên thắm hoa đào khi nặng túi.
Giọng pha nước lã lúc khan xu.
Nhân tình cuốn chiếu bao nhiêu lúc.
Tri kỷ tàn canh được mấy thu.
Không đủ mùi đời không lịch sự.
Chớ bê tha lắm hóa người ngu.

Nguyễn-thị-Tuyết

(1) Phương ngôn có câu « Buồn tanh cháu rể khóc bà, khóc thì chẳng khóc ngảnh ra mà cười ».

Hoàng-thái-tử nước Ý phải người định mưu hại

Hoàng-thái-tử nước Ý đến Bruxelles (nước Bỷ) để làm lễ đính-hôn với công-chúa Marie José khi sắp làm lễ viếng phần mộ người tử sĩ vô-danh, thì bị người định mưu hại. Người thủ phạm là một người Ý trú ngụ ở Paris, khai rằng mình làm thế là có ý biểu tình phản đối chủ nghĩa hồng-hát.

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CCCXXXVIII

« Bản triều-đình vẫn định đến mùa thu giời mát, truyền tờ hịch sang Giang-nam, cùng hợp sức, sang đánh phía tây, tiễu trừ quân nghịch tặc, rửa cái thù to cho người Trung-quốc, rột cái đức lớn của Bản triều-đình. Ngờ đâu các ông ở phương Nam, tạm yên sớm tối, không hiểu thì cơ, ham chuộng cái hư-danh, quên những điều thực hại, tôi rất lấy làm lạ lùng. Bản triều-đình bình định Yên-kinh, là lấy của Sấm tặc, chớ không phải lấy của triều Minh. Sấm-tặc phá hoại cung điện lăng-miếu của triều Minh, nhục đến tổ-tôn. Bản triều-đình không quản sông lao, không nề tồn phí, sửa sang xây đắp, rửa thù xỉ cho triều Minh, hiếu-tứ nhân-dân, phải le cảm ơn báo đức, thế mà lại nghịch-tặc chưa giết, đại-binh tạm nghỉ, toan muốn chiếm giữ Giang-nam, ngồi hưởng cái lợi của người đánh cá, xét xem tình lý, thế có công bằng hay không, dễ tưởng các ông tưởng rằng sông lớn không thể bay qua được, và rợi dài không ngăn được dòng nước hay sao. Nay Sấm-tặc chỉ phá hoại cuộc tịan của triều Minh, chưa từng đắc tội với Bản triều-đình, chỉ vì thù chung của thiên-hạ, Bản triều-đình vì nghĩa lớn mà dấy binh. Bây giờ nếu ở Giang-nam lại chiếm giữ ngôi báu, thế là giời có mặt giời, nghiễm nhiên đứng vào cái địa-vị thù địch. Tôi sẽ quay lá cờ trỏ phía tây mà trỏ sang phía nam. Nay lấy toàn lực Trung-quốc còn không chống nổi quân Sấm-tặc, phương chi một góc Giang-nam, mà muốn chống chọi với nước lớn, cái sự được thua, không đợi người có trí-thức tưởng cũng đều hiểu cả. Tôi nghe rằng người quân-tử yêu người thì lấy đức, kẻ tiểu-nhân yêu người thì dùng cách nâng-tạm, nếu các ông rõ thì biết mạnh nghĩ đến ân nghĩa của tiềm cũ, thì nên khuyên bảo Phiên-vương bỏ ngụy tâu-hiệu nhận chức phiên-thần. Bản triều-đình xin đãi là lục thượng-tân, ngồi ở trên các Vương hầu, cùng với triều-đình cùng hưởng phúc lộc lâu dài mãi mãi, Ngô-hầu không phụ tấm lòng tốt của bản triều-đình vì nghĩa đánh giặc dấy nước tuyệt, phù nước mất; Còn các đứng hiền-nhân quân-tử ở Nam-châu, nếu biết đổi đường thay lẽ, qui phục bản triều-đình, thì tước công tước hầu, hòm cao chức trọng, xem như điển-lệ đãi Bình tây vương là Ngô-tam-Quế đó, xin các ông suy xét cho kỹ càng. Cổ-ngữ có câu ; « Chỉ có người thông minh mới biết nghe lời nói phải » tôi xin phơi gan trải ruột kính dâng vài lời, xin các ông xét cho. » Khả-Pháp liền viết thư giả lời, đại khái nói : « Đương lúc binh qua rối loạn, bỗng được nghe lời vàng ngọc, tôi thật là vui mừng, lấy làm quí báu, chẳng khác gì mảnh thư ấy từ trên giời mà rơi xuống. Tôi đọc đi đọc lại mấy lần, các ý nghĩa ở trong thư, tôi đã hiểu cả rồi, trong lòng rất lấy làm cảm tạ. Còn như lấy rằng quân nghịch tặc chưa chịu tội giời, làm lo cho quí-quốc, tôi rất lấy làm sợ làm lạ và trong lòng không hiểu được. Các ngài không xét sao, bảo rằng thần dân ở Giang-nam, tạm yên một góc, quên cả hờ nước thù vua, vậy tôi xin kể rõ ràng cho Quí-quốc biết. Tiên-hoàng-đế kính giời sợ tổ, siêng việc yên dân, thật là một vị vua hiền ở trong lịch-sử, chỉ tại quần-thần hèn mọn, làm hư hỏng việc nước, đến nỗi sinh ra cái tai biến ngày-chín tháng ba mới rồi, (vua Sùng-trinh thắt cổ ở Môi-sơn), tôi coi việc ở Giang-nam, cứu viện không kịp, đại-quân đóng ở trên sông Hoài, hung-tin báo đến, giời nghiêng đất lở, núi đổ bể khô, than ôi! ai là người không có vua, dẫu phanh thây tôi ra ở giữa chợ, để làm gương cho kẻ hèn nhát ngu dại, cũng không đủ tạ vong-linh của Tiên hoàng-đế ở dưới suối vàng. Buổi ấy thần dân ở phía Nam, thương khóc kêu gào, như mất cha mẹ, ai cũng vén tay mấn lợi, muốn đem hết quân ở đông nam, đánh giết quân nghịch tặc mà các bọn nguyên-lão cựu thần, thì bảo rằng nước phá vua chết, phải lấy tôn-miếu xã tắc làm trọng. Bèn cùng nhau đến lập Hoàng-đế bây giờ, để dang buộc cái lòng yên mến của thần dân trong ngoài, Hoàng-đế bây giờ có phải là người xa lạ nào đâu, là cháu gọi thần-tôn hoàng-đế là ông, Quang-tôn hoàng-đế là chú, là anh Tiên hoàng-đế, danh hiệu rất chính, giời giúp người yên. Ngày mồng một tháng năm mới rồi, xa giá ngự ra Nam-đô, trăm họ vui mừng đón rước, tiếng tung-hô nghe xa đến mấy dặm. Quần-thần mấy lần khuyên tiến Hoàng-đế than khóc đau xót, từ chối mấy lần mới chịu nhận cái giám quốc. Đến khi thần dân qui sửa khuyết kêu xin mấy lần, đến ngày rằm mới tế cáo giời đất tôn miếu, bước lên ngôi báu. Cách vài ngày, liền sai tôi quân ở trên sông, định ngày sang đánh phía tây, bỗng nghe tin rằng mượn binh của Quí-quốc, đánh đuổi Lý-tự-Thành, theo lễ chôn cất cho Tiên-hoàng-đế, Tiên-hoàng-hậu, quét sạch cung điện, vỗ yên nhân dân, và bãi cái lệnh đóc tóc, tỏ ý không quên bản triều-đình, các việc cử động như thế, thật là quang minh chính đại, xưa kia chưa từng có bao giờ. Phàm làm thần tử triều-Minh, ai chẳng qui gối trông về phía bắc, giơ tay lên trán, để tỏ lòng cảm tạ, mà chỉ như lời trong thư của ngài nói rằng cảm ân mong báo mà thôi đâu.

(Còn nữa) Tiều-Mai

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Tin Saigon

Việc thù tiếp các thủy-thủ ở chiến-hạm Tourville

Tối hôm 23 tại ô-xét nhà binh (cercle militaire) có cuộc đại yến khoản đãi các quan võ trong chiến hạm « *Tourville* » lịch sự lắm. Buổi ấy có quan Thống-đốc Nam-kỳ Krautheimer, quan Nguyên soái Frauseries, M. Béz at, xã-trưởng Saigon, và nhiều quan võ, các đại biểu ở Saigon đến dự.

Tối 24 có cuộc khiêu-vũ mở trong chiến-hạm và hôm sau tại « Cercle Sportif »,

Mấy bữa nay các quan tòa Thamman và thủy-thủ chiến-hạm có đi ngoạn-cảnh những nơi gần Saigon, như là Thủ-dầu-một, Tri-an và Dalat.

Các bài trong Học-báo tháng Novembre

Partie Générale :
Partie administrative.
Partie pédagogique :

Manière de se servir des outils pédagogiques.	L. Caput
Notes d'inspection.	
Variétés : *Quelques affections oculaires tropicales.*	J. Dodèro
Lecture française : *Gil Blas se présente à l'Archevêque de Grenade . . . .*	D. Lafferranderie

Partie scolaire :

A — Langue annamite

Morale.	**Trần-trọng-Kim** et **Trần-lệ Nhân**
Lecture.	—
Vocabulaire.	—
Dictée	—
Composition.	**Nguyễn-v-Ngọc**
Histoire.	**Trần-trọng-Kim**
Géographie	**Ng.-ngọc Quán**
Arithmétique et Système métrique.	**Ng-quang-Oánh**
Leçon de choses.	**Ng-xuân-Mai**
Dessin.	**Đỗ-huy-Đan**
Travail manuel	—

B. — Langue française

Lecture.	A. Dutreilh
Vocabulaire.	J. Laurès et **Ng-văn-Đang**
Orthographe.	L. Caput
Composition.	—
Ecriture.	
Education physique.	L. Carré

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC HANOI

Thời tiết
7 giờ — 23 độ
15 giờ — 24 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 25 Octobre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f 60.

Thời giá quốc trái :
Ngày 22 Octobre 1929

5 %.	hoãn dần		85 f. 00
5 ½ %.	hoãn dần		93 f. 10
4 %.	vĩnh viễn	1917	95 f. 05
4 %.	»	1918	95 f 25
6 %.	»	1920	105 f. 50
5 %.	hoãn dần	1920	125 f. 10
4 %.		1925	123 f. 25

Ngày 24 Octobre 1929

3 %.	vĩnh-viễn	76 f. 70
5 %.	1915-1916	104 f, 25

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* chở thư sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ ba 29 octobre hồi 15 giờ sẽ biệt Haiphong chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi, Hoihow và Fort Bayard. Tới Hongkong, chuyển thư sang tàu « Katori-Maru ».

Tàu này có ghé Naples.

Thư từ ở Hanoi sẽ tải xuống Haiphong cũng ngày hôm ấy, vào chuyến xe-lửa số 1, hồi 6 giờ 16.

Các đường giây thép. — Đường giây thép đi Hor-dau, Muong-khuong, Pha-long bị mắc nghẽn.

Tiệc mừng phi công Costes và Bellonte. — Sáng hôm nay quan Toàn-quyền có đãi tiệc hai phi-công Costes và Bellonte cùng với quan chánh sở Tàu-bay của nhà binh, ông hội trưởng và các ông trong tòa trị sự hội « Groupement de propagande nord indochine pour le développement de l'Aviation ».

Báo « France Indochine » mừng hai phi-công. — **Nhân dịp hai phi-công Costes và Bellonte qua Hà-thành, ông Delaforte chủ nhiệm báo *France Indochine* tối hôm qua có đặt tiệc tại khách sạn Métropole mừng hai ông, và có mời các bạn hữu vừa các quan chức, vừa các phi-công ở bên này vừa các nhà đồng nghiệp, chừng ba mươi vị. Ông Delaforte có nói mấy lời chúc mừng hai phi-công, và các phi-công cũng đáp lại cám ơn vì cái thịnh tình của ông. Tiệc dọn rất lịch sự, chủ khách đàm đạo vui vẻ mãi đến khuya mới ra về.**

Hưu bổng. — M. Ng-năng-Quốc, tổng-đốc hạng nhì, về hưu, nay được lĩnh hưu-bổng đồng niên là 1 337 đồng, kể từ ngày 1er octobre 1929.

— M. Ng-văn-Diên, thư ký thượng-hạng hạng tư ngạch tòa sứ, về hưu, nay được lĩnh hưu bổng đồng niên là 405 đồng, kể từ ngày 1er juillet 1929.

— M. Mai-văn-Bang, thư ký thượng hạng hạng nhất ngạch Thương-chính về hưu, nay được lĩnh hưu bổng, đồng niên là 633 đồng, kể từ ngày 1er novembre 1929.

Hề LUI. Đã lâu khách thích xem cinéma khao khát trò hề LUI đóng. Bắt đầu từ thứ tư 23 octobre này rạp cinéma PALACE chiếu phim « L'AMOUR DU CIEL của hề LUI, chắc được khắp mặt Hà-thành đến xem nên rạp đã định liệu trước chỉ trừ có ngày thứ tư là hôm đầu trò còn thì ngày nào cũng chiếu thêm ban ngày (MATINÉE) bắt đầu từ 5 giờ rưỡi.

AI SỢ CẢM ?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trùng trong mồm rất kiến-hiệu mà rất ngon ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phải thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIẾU KHÁCH
Mỗi hộp : 0$38 (các nơi vẫn bán 0$40)
Pharmacie CHASSAGNE
60, phố Paul-Bert, Hanoi

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông nom.
Hỏi tại : Hàng-giò, 33, Hanoi

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Bắc cầu, Yên-viên, Bồ-xá

MUA MÂY

Có một nhà buôn bán qui-quốc ủy người sang đây để mua mây đặng dùng máy mà tước ra sợi để làm đồ bàn ghế một kiểu riêng rất mới. Có bao nhiêu tiêu thụ cũng hết mà trả giá cao. Vậy ai làm rừng biết chỗ nào có nhiều mây thì nên buôn mà đem bán. Mây phải cắt cho dài, càng dài càng tốt, chỉ bứt sạch lá mà không róc đốt, lấy cát và nước mà rửa cho sạch rồi gửi mẫu về, định giá mỗi tạ là bao nhiêu bản quán sẽ trả lời ngay.

7.902

Các ngài chỉ nên dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ).
Hương vị thơm ngon không thuốc nào bằng.

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 16

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ-SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khéo-cửa.

Có buồng riêng từ tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.
Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.
Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp cao ở đấy luôn.
Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.
Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ - HÒA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất : Được một cái xe ô-tô đáng giá — 4.000 $ 00
và tiền mặt — 5.000 . 00
9.000 $ 00

Còn các lô 1.000 $ 00, 500 $ 00, 100 $ 00, 50 $ 00 và 25 $ 00 thì nhiều lắm.

Giá bán mỗi vé 1 $ 00

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-măng-đê : Từ 1 vé đến 5 vé 0$20 ; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

LỊCH NĂM CANH-NGỌ

Lịch sang năm của nhà in bản-quán đã in xong. Có đủ ngày tây ngày ta, ngày tốt ngày xấu, như mọi năm. Quý-khách ngài nào muốn dùng nhiều, mà in tên hiệu riêng, xin cho biết trước, kẻo chậm.

JANVIER
30
JEUDI
Ste Bathilde
Fête du nouvel An annamite
1er jour du 1er mois de Canh-Ngọ

正月小 三十日
Kiến : Mậu dần — Sao : Canh-thìn
初壹
Ngày Canh-thìn
Hành : Kim — Sao : Khuê
Trực : Bình
KHÔNG NÊN : Đi săn, trồng cây, bắt lưới, đánh cá, và tường, lấp huyệt khơi lóc, cắt đám.
NÊN : Cúng lễ.
TẾT NGUYÊN-ĐÁN
Ra đi về phương Đông hoặc phương Tây-Bắc thì đón được Tài-thần và Hỷ-thần.
Giờ Tị, giờ Mão, giờ Thìn, giờ Ngọ và giờ Mùi thì không nên ra đi.
Năm nay có hai ngày « Lập-xuân » là ngày 6 tháng giêng và ngày 18 tháng chạp Nhuận tháng ...

Annonce Judiciaire

BÁN ĐẤU GIÁ

Tại Lạng-sơn các bất động sản của hiệu Hock-seng-fat vỡ nợ

Đến hôm thứ tư 13 Novembre 1929, hồi tám giờ sáng, và nếu không bán song thì các hôm sau, tại phòng ông Lescanne Greffier - Notaire ở tòa Sứ Langson, chiều theo lời thỉnh cầu của ông De Fontenoy, là người ủy quyền của các chủ nợ ; sổ định điều lệ và các khoản án định cách thức bán và năm bản án của Tòa án Tây ở Lạng-sơn, sẽ mang bán đấu giá cho công-chúng theo luật lệ nhà nước các bất động sản sau này của hiệu Hock-seng-Fat vỡ nợ :

Tại Lạng-sơn

1. Lot A. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta, ở phố Servière, có trần, dùng làm cửa hiệu, có gác, có nhiều gian phụ, còn tốt.
Định giá là : 5200 $ 00

2. Lot B. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta ở phố Servière, có gác dùng làm cửa hiệu, có trần và lát gạch.
Định giá là : 3350 $ 00

3. Lot C. — Một miếng đất rộng, có nhà dùng để chứa dầu-hỏa, nhà chứa xe, chuồng lợn, có tường gạch và bờ giáo, ở con đường đi về Hanoi và trước mặt nhà sát sinh.
Định giá là : 400 $ 00

4. Lot D. — Hai gian nhà gạch lợp ngói ta ở phố Nhật-bản, số 14 và 16
Định giá là : 070 $ 00

5. Lot. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta, có nhà phụ, có gác ở phố Nhật-bản, số 18.
Định giá là : 1440 $ 00

6 Lot. — Một cái nhà ba gian lợp ngói ta, ở phố Nhật-bản, số 22, 24. 26
Định giá là : 1570 $ 00

7. Lot E. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta, hai gian, có sân, ở phố Thợ-mộc, số 2.
Định giá là : 640 $ 00

Tại Na cham

8. Lot A. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta, có gác, có trần trên dưới, tầng dưới lát gạch ; nhiều gian, nhà bếp, nhà tắm, nhà vệ sinh và hiên rộng dùng làm cửa hiệu, ở phố Chợ.
Định giá là : 5.300 $ 00

9. Lot B. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta ở phố Chợ, góc phố Douane gác, dưới lát gạch có trần, có nhà vệ sinh.
Định giá là : 2080 $ 00

10. Lot C. — Một cái nhà ba gian phố Thất-khê, so 1, 3, 5 lợp ngói gian đầu lát gạch, hai gian sau, láng ciment có bếp và nhà vệ sinh.
Định giá là : 450 $ 00

11. Lot D. — Một cái nhà ngói ta trước mặt nhà số chín (9) phố Thất-khê hai gian, lát gạch, có trần có bếp và nhà vệ sinh.
Định giá là : 1120 $ 00

12. Lot E. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta ở phố Mới, có ba gian.
Định giá là : 160 $ 00

Tại Đồng-đăng

13. Lot A. — Một cái nhà có gác dùn làm cửa hiệu lợp ngói ta, có nhiều gian phụ, bếp, nhà vệ sinh.
Định giá là : 1650 $ 00

14. Lot B. — Một gian nhà con lợp ngói ta, cạnh nhà A.
Định giá là : 95 $ 00

15. Lot C. — Hai gian nhà ngói ta có gác và bếp, (nhà A ở giữa, một bên nhà B đã nói ở số 14, và một bên nhà C này.)
Định giá là : 420 $ 00

16. lot D. — Một gian nhà ngói ở góc phố Nam-Quan bằng gạch có bếp.
Định giá là : 135 $ 00.

17. lot E. — Một cái nhà ngói ta trước mặt nhà A, có hai buồng, có sân, nhà con, bếp, và nhà vệ-sinh.
Định giá là : 400 $ 00.

18. lot F. — Một cái chuồng ngựa có hai gian lợp ngói ta ở về đường lên Na-Cham.
Định giá là : 85 $ 00.

19. lot G. — Một cái nhà gạch hai gác lợp ngói ta, có sân con, và bếp.
Định giá là : 620 $ 00.

20. lot H. — Một miếng đất ở phố cho 16 × 16m50 có tường gạch chung quanh.
Định giá là : 25 $ 00.

21. lot I. — Một cái nhà gạch không có nóc, đã hỏng ở con đường lên Na-Cham.
Định giá là : 60 $ 00.

Tại Đồng mỏ

22. lot. — Một cái nhà gạch lợp ngói ta hai gian dàng sau sân rộng, 21m50 × 13m00.
Định giá là : 425 $ 00.

Tại Than-moi

23. lot. — Một giẫy nhà lợp ngói ta bao bọc gần khắp một cái sân 27m × 17m.
Định giá là : 940 $ 00.

Ai muốn hỏi điều gì đến Tòa Sứ Lạng-Sơn phòng ông Lục-sự tây hoặc đến nhà ông De Fontenoy phố Gouttenègre Lạng-sơn.

Lang-sơn, le 5 Octobre 1929.
Lục-sự Tòa án Tây Lạng-sơn
Signé : **Lescanne.**

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí

Các ngài có định sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bày tết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được một thứ trong các thứ sau này :

Một chiếc xe ô-tô kín (conduite intérieure), cửa kính, 5 chỗ ngồi, hiệu *Citroën* lối mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bày phòng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn ghế phòng ăn Sập gụ chạm — Bộ ngũ sự — Xe nhà — Tủ cẩn — Bộ lộ-bộ bằng đồng Tủ gương chạm — Bình phong chạm — Bộ tam sự — Máy khâu Ô đồ chè bằng bạc — Đỉnh lớn — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westminster Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Tráp bạc và tráp đồi mồi Chanh thiên và mặt gối thêu — Điếu ngà và điếu đồi mồi — Đỉnh đồng Khay khảm — Rèm màn — Đồng hồ chăm cẩm, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh số **tombola** *của hội* **Khai-trí tiến đức.** *Những đồ ấy sẽ bầy ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý Đến ngày 15 décembre 1929 mở số.*

Số 39

Bát tiểu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Chúng bay chạy mau lên, ta chờ đây.

Nói xong chờ cho bọn kia sắn đến nơi, liền leo tường nhảy phắt ra ngoài thành, Lương-sơn lại càng căm tức, chạy đến chỗ điểm-canh, gọi quân canh mở cửa thành ra để đuổi theo, nhưng ra đến ngoài chẳng thấy tăm tích. Đường-thiết-ngưu đâu nữa, Lương-sơn vật đầu vật tai nói rằng :

Bọn giặc này nó ghê gớm lắm, nếu không trừ đi, thì khó mà ăn yên ngủ yên với chúng nó được.

Nói xong liền cùng hai viên giáo sư chia đi sục-tìm các nơi.

Lại nói chuyện Khổng-sinh xuống tắm ở dưới sông, hồi lâu tắm xong đi lên bờ, tìm đống quần áo chẳng thấy đâu nữa, lấy làm lạ quá, không biết đứa nào đi qua lấy trộm mất, tìm quanh tìm quẩn một lúc, đành chịu trần truồng, đi vào trong rừng cây, đứng nấp một chỗ, nhưng đêm khuya gió lạnh, không thể chịu được, phải liền đi vào trong miếu Long-vương, chui xuống dưới gầm bàn thờ mà nằm.

Vừa nằm yên, toan thiu thiu ngủ, bỗng thấy bên ngoài cửa miếu có tiếng reo hò, và có người thét to rằng :

Thằng giặc nó chạy vào trong miếu này, phải bổ vây kín chung quanh, bắt cho kỳ được.

Khổng-sinh sợ quá, ngồi phắt dậy, nghĩ thầm ta vừa ở dưới sông lên đây, không có ai trông thấy, làm sao lại có quan quân đến vây.

Còn đang nghĩ, bỗng lại nghe tiếng người thét rằng :

Nếu nó cứ ở trong ấy thì không thể nào bắt được, chỉ bằng phóng hỏa đốt miếu, để cho nó chết cháy, rồi sau sẽ làm lại miếu khác.

Người ấy nói dứt lời, lại thấy có nhiều người nói theo :

Phải đấy, gia-đinh đâu, phóng hỏa đốt đi.

Khổng-sinh sợ quá, chẳng còn hồn vía nào, trong lòng bối rối, chưa biết tính ra làm sao, bỗng thấy trên bàn thờ có một người to lớn nhảy xuống, tay xách cái lư hương chạy sồng sộc ra ngoài cửa miếu, Khổng-sinh lại càng sợ quá, không biết là người thế nào, ngờ là vị Long-thần ở trong miếu hiện hình chăng. Nghĩ vậy, rồi chạy ra đứng nép ở khe cửa nhìn theo, bỗng nhận biết là Đường-thiết-ngưu, nghĩ thầm không biết Đường-đệ vào đây làm gì và vào từ lúc nào, có lẽ bọn bên ngoài kia kéo đến vây bắt bắn chăng.

Người ấy chính là Đường-thiết-ngưu thật. Số là Thiết-ngưu ở trong thành trốn ra, chạy ngay đến miếu Long-vương, định vào đó ngồi ẩn, chờ cho bọn Lương-sơn kéo về, rồi lại lẻn vào trong thành. Không ngờ bọn Lương-sơn nhanh chân theo bút trông thấy vào trong miếu ấy, liền bổ vây chạy xông vào bắt, nhưng sợ không bắt được, mới bàn nhau phóng hỏa đốt miếu, để cho chết cháy, Thiết-ngưu nghe tiếng sợ quá, liền xách cái lư-hương, từ trên bàn thờ nhảy xuống, chạy thẳng ra cửa miếu, cầm cái lư-hương quay tít lên mấy vòng và thét rằng :

Ta đây là Long-thần ở trong miếu này, vừa rồi ta hiển thánh vào du ngoạn trong phủ-đệ Lương tổng-binh, chúng bay người trần mắt thịt dám cho ta là quân cường đạo, kéo đến chực đốt miếu của ta, cái tội càn dỡ ấy không thể nào dung thứ cho được.

Nói xong giơ cái lư-hương nhằm thẳng vào đầu Lương-sơn mà ném, đánh đốp một cái, Lương-sơn bị vỡ tan đầu, máu chảy ra lòi ra, ngã lăn xuống đất, chết ngay lập tức ; Bọn gia đinh thấy vậy sợ quá, ngờ là Long-thần thật, cùng quì xuống kêu van rằng :

Muôn lạy tôn thần, tha chết cho chúng tôi.

Đường-thiết-ngưu gật đầu nói rằng :

Chúng bay đã biết tội, thì ta tha chết cho, nhưng phải đi khỏi ngay chốn này, nếu còn lần quẩn, thì chết cả.

Bọn gia-đinh cùng dập đầu lạy tạ, rồi xúm vào khiêng thi-thể Lương-sơn đi về trong thành.

Đường-thiết-ngưu thấy bọn ấy đi rồi, lại nhặt lấy cái lư-hương đi vào trong miếu, vừa đến cửa, bỗng thấy một người thân thể lõa-lồ đứng nép ở đó, ngờ là qui-sứ, dật nảy mình, liền thét lên rằng :

Thằng qui này, mày vào làm gì đây ?

Nói rồi, toan giơ cái lư hương lên đánh.

Người ấy liền cười lên khanh-khách mà nói rằng :

Thần lại sợ qui à ?

Đường-thiết-ngưu nghe tiếng cái đầu nhìn, rồi cũng cười ồ lên và nói rằng :

Ồ Khổng nhị-huynh! tưởng đã vào thành rồi, sao lại còn lần quẩn ở đây ? Quần áo ở đâu mà lại trần truồng như thế ?

Khổng-sinh liền kể sự tình cho biết, rồi hỏi rằng :

Tam đệ vào đây bao giờ, mà bị bọn ấy kéo đến vây bắt ?

Thiết-ngưu kể sự tình của mình cho Khổng-sinh nghe, rồi nói rằng :

Bây giờ chúng ta phải vào ngay trong thành, tìm xem Nguyễn-đệ ở đâu, không biết hắn có vào lọt được phủ-đệ Lương-sĩ-thái không ?

Khổng-sinh nói :

Ta không có quần áo mặc, thì đi vào làm sao cho được ?

Đường-thiết-ngưu vừa dắt tay kéo đi vừa nói rằng :

Cứ đi, rồi sau sẽ liệu, kẻo cứ ở đây, lỡ Nguyễn-đệ có thế nào thì ai là người giải cứu cho hắn.

Khi đi qua giữa rừng cây, bỗng thấy có vật gì từ trên cây rơi xuống, Khổng-sinh lấy chân đá, bỗng kêu lên rằng :

Ồ này ! bọn quần áo của ta đây ! Chắc là có đứa nào chơi nghịch, đánh trên gan ta, Đứa nào đấy ? Có giỏi thì xuống đây đấu sức cùng ta, chớ nấp giở thói trẻ đánh nạo cười.

Dứt lời, bỗng thấy một người từ trên cây nhảy xuống, vừa cười vừa nói rằng :

Đứa này đây !

Hai người cùng nói to lên rằng :

Ồ lục-đệ! chết nỗi! bây giờ là bao giờ, mà còn chơi vào thành?

Nguyễn-anh liền kể những việc mình làm cho hai người nghe, rồi nói rằng :

Khi tôi đi qua trên bờ sông, thấy có đống quần áo, tưởng là của ai, liền nhặt lấy, sau nhìn ra mới biết là của nhị-huynh, nghĩ rằng không khéo nhị-huynh bị kẻ nào làm hại, cứ đi tìm quanh tìm quẩn mãi, không thấy gì, lại thấy có tiếng người quát thét, liền trèo lên cây ngồi để nghe xem việc gì, không ngờ lại gặp cả hai anh. Bây giờ đã gần hết canh năm rồi, đành chịu không làm gì được nữa, âu là chúng ta hãy đi đến tửu-lâu uống rượu, rồi sẽ hay.

Nói rồi, ba người cùng dắt tay đi đến tửu-lâu.

Lại nói chuyện sáng hôm ấy, giời vừa sáng ra, có một bọn đông người buôn bán, đi qua ngoài cửa dinh Phủ-đình, trông thấy có hai cái đầu người treo lủng lẳng ở ngay trước cửa, máu chảy dòng dòng, ai nấy đều sợ hết hồn, kêu tru-tréo lên, nhân chỗ gần đó, liền rất mấy người vào trình quan Thẩm-biện. Thẩm-biện-thành nghe lời trình, sợ mất cả vía, lập tức phái mấy tên cùng sai ra khám nghiệm. Hồi lâu bọn ấy về trình rằng

(Còn nữa)

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	8$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Ngoại-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3784 du 25 Octobre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 222 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 25 Oct. 1929)

PUBLICITE

Annonces la ligne . . . . . 0$30

Réclames " 1.00

Consulter le tarif spécial pour contrats de longue durée.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 62, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone n° 160

BAOQ DÔIZ GIAQ

Bản-quán có lời kính-cáo độc-giả quí-khách biết rằng, từ đầu tháng *Novembre* trở đi, mỗi ngày chỉ in ra một kỳ thôi, mà in ra sớm.

Số trang thì bình thường 4 trang, khi có nhiều việc sẽ thêm trang mà cũng cứ bán một giá, mỗi số **HAI XU**.

Mua có hạn thì tính thêm tiền cước gửi.

Một tháng	0$60
ba tháng	1.60
sáu tháng	3.00
một năm	6.00

Báo sẽ in ra buổi trưa.

Đối với những nhứ mua báo hạn trả tiền trước rồi, thì bản-quán xin châm-chước như sau này:

Các ngài nào mua báo buổi trưa ba tháng, sáu tháng, hoặc một năm, mà trả tiền rồi, thì sẽ có báo đọc cho đến hết hạn. Còn ngài nào chưa trả tiền thì phải theo giá mới. Đó là một lẽ công bằng, chứ không phải là bản-quán có vị riêng các ngài trả tiền rồi. Bởi bản-quán dồi lại, cho nên phải chịu thiệt-thòi đối với các ngài đã mất tiền trước, bản-quán đã có biên-lai giao-ước gửi báo cho đến ngày nào, thời xin sẽ gửi báo cho tới ngày đó.

Còn các ngài mua cả hai tờ báo mà trả tiền rồi, thì xin sẽ tính cái số tiền dư mà gửi luôn báo cho bù chỗ tiền dư đó. Bản-quán sẽ liệu châm-chước tính cho chẳng ngày chẵn tháng, xin có hơn thiệt một vài ngày, để các ngài châm-chước cho tiện việc. Còn ngài nào chưa trả tiền thì xin cứ tính giá cũ cho đến cuối tháng này, còn từ đầu tháng sau trở đi thì tính giá mới.

Bản-quán sở dĩ phải đổi đi đổi lại như thế, cũng là cốt lấy cho vừa ý các ngài kẻo phải suy bì với các báo khác, thật là một việc bất đắc dĩ.

Ước gì lần này là nhất định, để sau này không phải tính toán lôi thôi nữa.

T. B.

Caiq kuan-niêmj cuaz ngu'o'if minhf vo'iq vânq-dêf « nhân-taif vaf yu-hocj »

Caiq « nanj khoa-cu'z » haiyw conf; caiq haij hu' v'an » chu'a hêlq

Dẫu chẳng nói ai cũng biết rằng trong các vấn-đề thiết-yếu ở nước ta ngày nay thì việc «đào-tạo nhân-tài» là một vấn-đề khẩn-cấp. Vậy mà thử hỏi nước ta ngày nay đã có nhân-tài chưa? Trông đi ngẫm lại, ngó trước nhìn sau, mà trên con đường «thực - học» vẫn thấy vắng tanh lẽ!

Hoặc giả có người bảo: Thiếu gì nhân-tài, kia không coi trong nước hàng năm trường cao-đẳng đào-tạo biết bao là ông đốc, ông tham, ông huyện. Gia chi dĩ trong Nam ngoài Bắc chẳng thấy nhan nhản các ông bác-sĩ, kỹ-sư, luật-học đấy ư? Các ông tốt-nghiệp ở mấy trường đại-học bên Pháp về đó tức là «nhân-tài» nước ta chứ gì? Thưa rằng: cái bằng-cấp cao đẳng của các ngài đó quý thiệt, không ai dám cãi. Nhưng nay cứ hiện tình mà xét thì cái bằng-cấp ấy chỉ đủ giúp cho các ngài trong sự «ấm-no», hơn một từng nữa là sự vẻ vang riêng của các ngài mà quốc-dân hãy tạm liệt các ngài vào hàng «thượng-lưu» trong nước mà thôi; chứ chưa thể gọi là «nhân-tài» được.

«Nhân-tài» là gì? Theo như các nước tiên-tiến ngày nay thì «nhân-tài» không phải là «ông nọ» «ông kia» mà cũng không phải ở chỗ «chức cao» «vị lớn». Chính là ở chỗ thực tài «sáng tạo» «phát minh» mà ra vậy. Nói ví dụ như công việc một nhà kỹ-sư thì cái thực tài ở chỗ chế-tạo ra máy móc này, tìm kiếm ra phẩm vật khác có thể đem ra thực hành cho quốc-dân lợi-dụng được, khiến cho tài sản trong nước ngày một mở mang, nước giàu là ở đó. Lại nói ví dụ như công việc một nhà bác-sĩ, một nhà khoa-học thì cái thực tài ở chỗ sáng chế thuốc-men, khảo-cứu vi-trùng, cứu chữa bệnh-tật sao cho được hoàn-hảo, khiến cho người trong nước ngày một khỏe mạnh, nòi-giống ngày một tráng-cường, dân mạnh là ở đó. Lại nói ví dụ như công việc của nhà văn-học thì cái thực tài ở chỗ khảo-cứu tâm-lý quốc-dân, sản xuất ra được những thơ-văn kiệt-tác có bổ-ích cho tâm hồn, khiến cho tinh-thần quốc-dân ngày thêm phấn-khởi mở-mang. Ấy là đan cử mấy lời tỷ-dụ: người làm cho của nước thêm giầu, kẻ làm cho sức dân thêm mạnh, đó mới là «chân-tài» đó mới thực là «nhân tài» vậy. Còn biết bao trăm công nghìn việc khác đại để cái mục-đích mà cũng được hoàn-hảo như thế, đều có thể cho là chân tài được.

Vậy thì một người tốt-nghiệp một trường đại-học hoặc có văn bằng này, chứng chỉ khác — dù người ấy nhờ sự ưa may, có một cái địa vị cao lớn trong xã hội mặc lòng — mà không thể đem cái tài học của mình ra mà ứng dụng với việc đời cho có một vài phần «bổ-ích» thì chưa phải là «chân-tài» mà ta chưa dám gọi là «nhân tài» được.

Trên kia nói việc «đào-tạo nhân-tài» là một việc khẩn cấp cho nước ta ngày nay đang ở vào cái thời-kỳ phôi thai ấu-tí. Việc đào-tạo ấy ta chưa tự liệu lấy được còn phải nhờ ở tay người. Mà nhờ ở người thì trừ nước Pháp ra — là một nước «đở đầu» cho ta — thì ta còn biết trông vào đâu được?

Bởi vậy ta phải bàn đến vấn-đề «du-học». Theo như các tin tức gần đây thì việc «du học» của ta thực chưa được viên mãn, Sao vậy? Cứ như lời mấy nhà đứng dẫn đi «du học» về đây và ý-kiến của phần nhiều người quý-quốc thuật lại thì biết rằng việc học của người Nam bên Pháp so với thiên hạ thì thua sút mọi bề.

(*Còn nữa*) VẠN KHOANH

HAIF DAMF

Dễ hay tình lại gặp tình

Con nghiện đến nơi rồi, thuốc thì hết, ba ông chung nhau mỗi xuất mấy hào mua một hộp thuốc, hẹn mỗi người 4 điếu còn thừa thì để sẽ tính sau. Cắt lần lượt hút. Khoái lạc vô chừng! ông Nhất cao hứng lên giọng kể:

« Lạ gì thanh khí nhẽ hằng,
« Một lời cũng đã tiếng rằng tương-tri.

Ông Nhì tiếp, (người cả tính hay nghi):

« Rằng: như hẵn có thế thì,
« Thiệt đây mà có ích gì đến ai.

Chớp đánh nhoáng đảo đánh nhoáng. Hộp thuốc còn độ hai điếu thôi. Ấy mới khó tính chứ, không lẽ ai ăn ai dừng, ông Ba hỏi:

« Cùng nhau trót đã nặng lời,
« Thế nào xin quyết một bài cho xong.

Bàn đi tính lại, đến nỗi có một ông bạn (là người không góp tiền) lại ngồi chơi đấy mà chẳng ai nhớ tới sẽ nhấp ngụm nước cho trong giọng, lấy luôn:

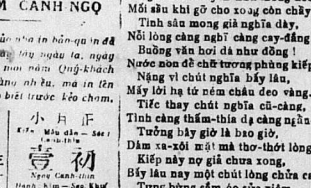
« Hở mồi ra cũng thẹn thùng,
« Lựa hương chốc để lạnh lùng bấy lâu.
« Còn nhiều ân ái với nhau,
« Xem tình ra cũng những màu dở dang.
« Tình riêng chưa dám tỉ rằng,
« Tình sao cho trọn mọi đường thì vâng.

Ba ông cùng tranh nhau mỏi ông bạn xơi hai điếu còn thừa, nhưng mà to chi đó.. bằng hạt đậu xanh thôi!

Kim-Xuyên

LỊCH NAM CANH NGỌ

Lịch sang năm của nhà in bản-quán đã in xong. Có đủ ngày tây ngày ta, ngày ốt ngày xấu, như mọi năm. Quý-khách ngài nào muốn dùng nhà in, mà in lên biếu riêng, xin cho biết trước kẻo chạm.



VA'N UYÊNZ

Bài văn học-trò đọc trong khi làm lễ kỷ-niệm thầy học

Nhân dịp làm lễ kỷ niệm ông thầy học cũ các môn-sinh các trường Mai-linh, Phú-mỹ, Yên-thành Phù-lạc, vân vân, về hai Thanh-oai (Hà-đông), có làm bài sau này để đọc trong khi hành lễ:

Thầy trò nghĩa cả,
Đạo-thống muôn năm.
Ghi lòng tạc dạ,
Sông Hát núi Trầm (1).
Nay nhân ngày ...
Anh em đồng-môn chúng tôi,
Cung kính cùng nhau,
Đốt đỉnh hương trầm.
Đọc mấy lời này,
Tỏ chút thành tâm:

. . .

Trầm năm trong cõi người ta,
Thác là thể-phách, còn là tinh-anh.
Thấy lời nghiêm-huấn rành rành,
Ngẫm cơ hội-ngộ đã đành hôm nay.
Nhớ từ năm hãy thơ ngây,
Lấy lòng gọi chút ra dây tạ lòng.
Nghe lời khuyên-nhủ thong dong,
Mối sầu khi gỡ cho xong còn chầy!
Tình sâu mong giả nghĩa dày,
Nỗi lòng càng nghĩ càng cay-đắng lòng.
Buồng văn hơi dạ như đồng!
Nước non để chữ tương phùng kiếp sau!
Nặng vì chút nghĩa bấy lâu,
Mấy lời hạ tứ nén châu đeo vàng.
Tiếc thay chút nghĩa cũ-càng,
Tình càng thấm-thía dạ càng ngẫn-ngơ.
Tưởng bây giờ là bao giờ,
Dám xa-xôi một mà thơ-thới lòng
Kiếp này nợ giả chưa xong,
Bấy lâu nay một chút lòng chửa cam.
Tưng bừng sắm áo sửa xiêm,
Cần dâng một lễ xa đem tấc thành.
Mấy lời ký trú đình ninh.

(1). Nơi thầy học ở, có cảnh sông Hát và núi Trầm.

Một tân náo kịch ở xóm Đình-khang

Quan viên rách bộ cánh Cô đầu bị tát tai

(*Bắc-ninh*)

Ngày 22 Octobre, một ả hồng-lâu tên là Nguyễn-thị-Hảo, 23 tuổi, ở phố Niềm-xá, hót-hơ hót-hải chạy đến sở Sen-đầm trình rằng hồi một giờ sáng hôm ấy, có một quan viên tên là Nguyễn-văn-Sửu, làm nghề thợ thêu, ở số 267 phố Tiền-an, đến đập cửa nhà mình; thị Hảo ngỡ là có món quan viên nào bỏ đến hát, té ra khi mở cửa ra mới biết là quan-viên bửa, hiện hãy còn chịu 15 đồng bạc hát chưa chi; mà bấy nay vẫn thấy mất mặt. Thị bèn đòi món tiền cũ ấy, quan viên phát khùng, tát luôn thị hai cái, rồi lại thực tay, vào bụng đấm ngầm một cái nữa và gạ với thị rằng cho quan ngủ với một tối, thì quan sẽ trả số tiền cũ cho. Thị Hảo không nghe, quan liền tát luôn cho thị mấy cái nữa, rồi ra thẳng.

Thị Hảo tức quá, chạy theo tâm lấy áo quan viên mà kêu rầm giới lên. Thành thử làm cho bộ cánh của quan viên rách tả tơi, bàng phố kéo đến, mỗi người can một câu, nên mới êm chuyện.

Hỏi quan viên Nguyễn-văn-Sửu, thì quan chối không có đánh đập thị Hảo bao giờ cả, không ny tiền bát chi thị Hảo và cũng không gợ gẩm với thị bao giờ. Nguyên tối hôm ấy quan-viên đang ngồi chơi trong nhà thị Quế, thì sực thấy đào Hảo đến cửa cứ réo tên quan lên mà chửi, trách rằng sao chẳng đến hát nhà mình. Quan ê mặt quá, ra bảo đào Hảo im mồm, kẻo mang tai mang tiếng, thì đào Hảo lại càng già mồm hơn, làm cho quan phải một bữa ê-tê quá, rồi lại tìm lấy quần áo quan mà xé tan tành như xơ động. Quan biết thế chẳng dịch nổi, phải nhảy xe đạp mà trốn biệt một nơi.

Hiện nay đôi bên còn đương tranh thắng phụ cùng nhau, chưa biết bên nào phải, bên nào trái.

Quan-chê Bắc kỳ sửa đổi lại

(*Tiếp theo*)

Tờ phụ-đính số 5

5· Xin vào ngạch quan lại Annam phải nộp các giấy má gì

1· Đối với các *viên-chức* ứng thí hay ứng hạch.

Thì tri-huyện, tri-châu và hạch Hàn-tự.

Một cái đơn khai họ tên tuổi thi-sinh, làm sở nào, số trong sổ matri-cule bao nhiêu và tinh-nguyện thì hay hạch gì.

(Những người thi tri-châu phải khai những tiếng nào là tiếng mình tinh-nguyện ứng thi).

2· Đối với *những người không làm việc nhà-nước* tinh-nguyện ứng-thi:

(*Thí thừa-phái*)

A) Các giấy phải nộp trước khi ứng thi:

Một đơn xin ứng thi đính theo các giấy sau này:

Một tờ giấy khai sinh hay là một tờ nhận thực thay cho giấy khai sinh;

Một tờ giấy nhận thực khám bệnh làm theo như lệ thường (Tờ thông-tư ngày 16 juin 1927).

Một bản sao các văn-bằng đã đính:

Một tờ khai rằng mình chưa làm việc nhà-nước bao giờ, hoặc đã làm rồi thì không phải vi phạm kỷ-luật mà phải thôi việc.

B) Các giấy của người thi đỗ phải nộp sau khi được bổ.

1· Một tờ giấy biên nhân rằng đã tổng-đạt cho người dương-sự các giấy má về việc hưu bổng An-nam;

2· (Đối với những người có vợ)

A) Giấy khai-sinh hay là giấy nhận-thực thay cho giấy khai sinh của vợ và các con;

B) Phiếu in dấu ngón tay của vợ con;

C) Giấy giá thú.

Các giấy ấy cần phải có đủ để làm thành lí-lịch gửi cho sở Hưu-trí.

3· Đối với các viên-chức bổ theo như bằng-cấp của mình.

A) Các giấy phải gửi trước khi được bổ:

Một đơn xin bổ đính theo các giấy sau này:

Một tờ giấy khai sinh hay là giấy nhận-thực thay cho giấy khai-sinh;

Một tờ giấy hạnh kiểm;

Một tờ giấy khám bệnh, làm theo như lệ thường (Tờ thông-tư ngày 16 Juin 1927);

Một bản sao các văn-bằng đã định:

Một tờ khai rằng chưa làm việc Nhà-nước bao giờ, hoặc nếu đã làm rồi thì không phải là vi phạm kỷ-luật mà phải thôi.

B) *Những giấy phải nộp ngay sau khi được bổ:*

1· Một tờ biên nhận đã tổng-đạt cho người xin bổ những giấy má về khoản hưu-bổng An-nam;

2· (Đối với những người đã lấy vợ)

A) Giấy khai-sinh hay giấy nhận-thực thay cho giấy khai-sinh của vợ con;

B) Phiếu in dấu ngón tay của vợ con;

C) Giấy giá-thú;

Những giấy ấy phải đủ thành tập lí-lịch gửi cho sở Hưu-bổng. Các quan chức đã làm trong ngạch quan-lại An-nam rồi mà chưa gửi các giấy ấy vào lí-lịch hưu bổng của mình thì cũng phải nộp cả.

Chiếu văn y cho phụ-đính vào nghị-định số 3786.I ngày 20 Septembre 1929.

Hanoi 20 Septembre 1929

Quan Thống sứ Bắc-kỳ.

Ký tên: René ROBIN

(*còn nữa*)

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 24 độ

Đông-dương Đại hội-nghị

Quan Toàn-quyền đã ký nghị-định ủy quan Phó Toàn-quyền dự Đông-dương Đại hội-nghị thay ngài. Cũng trong nghị-định ấy, ngài đã cử quan tổng-trưởng tài-chính Diethelm, quan giám-đốc công-chính Pouyanne, quan giám-đốc nông-lâm Yves Henry, quan giám-đốc bưu-điện Walter, quan giám-đốc lao-động Auger làm ủy-viên của Chính-phủ về những vấn-đề thuộc về các sở ấy. Còn các quan chánh các tổng-nha khác và các quan đầu các tòa phủ Toàn-quyền đều được phép vào hội-nghị để phân trần những việc thuộc về chức vụ các ngài.

Nhà phi-hành Costes tại Hanoi

Nhà phi-hành Costes và Bellonte hiện nay hãy còn nghỉ ít lâu tại Hanoi, rồi mới khởi hành trở về Pháp; vì còn phải chờ đợi.

Xin phép bạn đọc qua các nơi khi trở về.

Ngày nào bắt đầu bay về Pháp, hãy còn chưa quyết định.

Gắn huy-chương trong ngày hội Đình-chiến

Các binh-sĩ trừ bị, ngụ tại Hanoi, đã được thưởng hoặc được thăng trong hàng Bắc-đẩu bội tinh (Ordre national de la Légion d'Honneur), ai muốn xin gắn bội-tinh vào lúc điểm-binh ngày hội 11 Novembre này thì cứ gửi đơn lên quan Nguyên-soái trưởng-binh (Général Commandant d'Armes Délégué). Những người nào chưa nhận được giấy báo tin được thưởng hay được thăng thì cũng có thể được gắn bội-tinh, nhưng phải mua lấy bội-tinh đem đến.

Các bội-tinh ấy phải gửi đến quan Nguyên-soái vào ngày 2 Novembre. (Bureau de la Place Hanoi).

Bội-tinh phải đính theo một cái phiếu để tên của mình.

Những binh sĩ trừ-bị được thưởng Quân-công bội-tinh (Médaille militaire) vừa rồi, mà muốn gắn trước mặt hàng quân, thì phải báo quan Đại-tá chỉ-huy về Bộ-binh Thuộc-địa thứ chín, coi việc gắn bội-tinh ấy, và gửi cả cái bội-tinh đến, có cái ghim và giấy để tên, chức, quân-đội, trước ngày 8 Novembre.

Lễ gắn Quân-công bội-tinh sẽ làm tại trại Lục-quân thuộc-địa, vệ thứ 9 (ở trong Thành) trước khi điểm-binh.

Hội-đồng Bảo-hộ

Đến thứ hai 28 octobre 1929, hồi 9 giờ sáng, Hội-đồng Bảo-hộ sẽ họp tại phòng Hội-đồng phủ Thống-sứ, do quan Thống-sứ Robin chủ tọa.

Quan Học-chính tổng-trưởng Mã-lai đi thăm các trường học ở Hanoi

Ngày hôm kia M. Schricke, là Học chính tổng-trưởng xứ Indes Néerlandaises có đến thăm mấy trường học ở Hanoi; có quan Thủ-hiến học-chính Bắc-kỳ đe Lafferranderie hướng dẫn; Ngài lấy làm ngợi khen các trường học được chỉnh-đốn lắm.

Tòa án binh

Phiên tòa ngày 24 octobre, Tòa xét các việc sau này:

Hồi tháng octobre 1928, một người lính pháo-thủ tên là Hoàng-thổ-Đỗi thưa rằng người đội Nguyễn-ngọc-Liễn đánh mình, hồi thì Liễn nhận có đánh Đỗi, vì Đỗi lấy xe đạp của Liễn đi, nên Liễn đánh.

Sau xét ra thì sự thực không phải thế. Nguyên là Liễn và Đỗi làm mạo giấy khai giá thú cho mấy người lính pháo-thủ để lấy tiền tiêu; sau vì đồng tiền chẳng được phân-minh, mà thành ra đánh nhau.

Tòa phạt Nguyễn-ngọc-Liễn 13 tháng tù và Hoàng-thổ-Đỗ 2 năm 2 tháng tù.

Việc một bọn lính lê-dương đến ba chục người can tội đào binh. Tòa khép án vắng mặt mỗi người 10 năm tù.

Việc người lính Pinsquelles can tội say rượu, làm rầm rĩ ngoài phố, lại chống cự lại người bề trên. Tòa phạt 3 tháng tù.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Các ngày nghỉ của các trường học

Quan Học-chính tổng-trưởng đã ấn định ngày nghỉ lễ *Toussaint* tại các trường học để nhị tấp từ ngày 30 Octobre, sau buổi học chiều, cho đến sáng thứ hai 4 Novembre.

Về các ngày nghỉ tại các trường Sơ-học Pháp-Việt trong 1929-1930, quan Thống-sứ đã ấn định như sau này :

Ngày sinh-nhật đức Bảo-đại : Từ thứ tư, 23 octobre 1929, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày thứ sáu 25 octobre 1929.

Toussaint : Từ thứ tư 30 octobre 1929, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày chủ-nhật 3 Novembre 1929.

Hội Chiến-thắng : Từ thứ bảy 9 Novembre 1929, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày thứ hai 11 Novembre 1929.

Noël : Từ thứ ba 24 Décembre 1929, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày thứ năm 26 Décembre 1929.

Tết Nguyên-đán Tây : Từ thứ hai 30 Décembre 1929, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày thứ năm 2 Janvier 1930

Tết Nguyên-đán Nam : Từ thứ bảy 25 Janvier 1930, sau buổi học chiều, đến hết ngày thứ năm 6 Février 1930.

Pâques : Từ thứ tư 16 Avril 1930, sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ hai 21 avril 1930.

Pentecôte : Từ thứ bảy 7 juin 1930, sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ hai 9 juin 1930.

Nghỉ hè : Từ thứ bảy 14 juin 1930, sau buổi học chiều đến hết ngày chủ nhật 31 Aout 1930.

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-GIANG

Cuộc diễn kịch giúp dân bị bão

Tối 14, 15 tháng mười, các viên chức các công sở Hà-giang có diễn tại chợ Hà-giang, tích « Chén Thuốc Độc » để lấy tiền giúp dân các tỉnh đường xuôi bị mấy trận bão tàn hại hồi tháng bảy ta vừa rồi.

Bà con hàng tỉnh, vì nghĩa đến coi rất đông, đến nỗi người đến chậm phải đứng hai bên xem.

Cuộc hát có quan Thủ-hiến đạo binh, quan Quản-đạo cùng các quan Tây đến chứng kiến càng thêm long trọng.

Các quan Tây thích và ngợi khen các vai trò lắm.

Đáng khen nhất là : M. Hội trưởng giáo, sắm vai Thông Thu, thầy Bói, Cả-lém, diệu tự nhiên lắm, vai nào đi vai ấy.

M. Tiện, sở lục-lộ, đóng vai cụ Thông, Mõ-tòa, chú Khách, (thay vào vai Tây đen chủ nợ) điệu bộ cũng tự nhiên.

M. Trước, thư-ký tòa-sứ, sắm vai Quít rất khéo.

Hai tối diễn, tiền vé, thu hơn 500 $ 00, các nhà từ thiện quyên vào hơn 300 $ 00, tính gồm hơn tám trăm. Số tiền ấy sẽ nhờ quan Thủ-hiến bản tỉnh gửi về quan Thống-sứ Bắc-kỳ.

Các khoản chi phí, các nhà tổ chức cuộc diễn kịch chịu cả.

Đáng khen các ông đã làm trọn một việc nghĩa.

T. A. lai cảo

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Gido-su trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 15

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Nghề văn cũng lắm công phu

Có ngài viết thư đến phàn-nàn tiếc cho bản-quán đã mở cuộc thi, sao không dùng lối thơ ngũ ngôn, thất ngôn? Muốn dài thì làm trường thiên cổ-thể. Nay lại dùng lối văn lục-bát, khiến cho làng văn khó mua được hay.

Thi-ông nào đó, chúng ta chưa từng thấy ngài nào hay thơ nôm mà lại vụng lối văn lục-bát bao giờ. Thơ có « thôi-sao » thì văn lục-bát cũng có « thôi-sao ». Cái hay của văn lục bát thì hẳn các ngài không dám quên quyền « Kim-Vân-Kiều ». Và cái hay của văn lục-bát về cuộc thi này là quí ở tự-nhiên, chứ không quí ở gọt dũa, quí ở giản-dị, chứ không quí ở kénh-kiệu. Nếu ngài nào sở-trường về nghề thơ, xin thử chơi một bài mà không dự cuộc thi xem sao.

B. Q.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Công-đình-Thưởng, con M. Công-đình-Trí, 44 tuổi, buôn bán, ở 51 Mã-mây.

Ho-sui-Thau, con M. Ho-Vs, (Khách trú), 20 tuổi, làm tại nhà buôn, ở 64 hàng Gạo.

Nguyễn-văn-Uyển, con M. Nguyễn-văn-Khai, 26 tuổi, hội họa, 191 Lò-đúc.

Vũ-thị Chi-Lan, con M. Vũ-đình-Mẫn, 45 tuổi, thư-ký, ở 43 Bourrin.

Nguyễn-văn-Hùng, con M. Nguyễn-v-Tác, 29 tuổi, thợ may, ở 142 đường Huế.

TỬ

Đoàn-văn Hinh, 18 tuổi, học trò, 12 hàng Trống.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : L'amour du ciel
Cinéma Tonkinois : Le Harpon
Cinéma Pathé : Le monde perdu

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 60
— nhì,	—	11 30
— ba,	—	10 30
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

GIA SÚC

Khe Nhà-nước : 10 $ 60

TIN TÀU

Tàu *Chenonceaux* ở Marseille chạy ngày 4 Octobre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Chantilly* ở Marseille chạy ngày 12 Octobre sang Đông-dương.

Tàu *Compiègne* đến ngày 27 Octobre hồi 7 giờ sẽ biệt Haiphong chạy đi Tourane, Saigon, Singapore, Madras, Pondichéry, Colombo, Djibouti, Port Said và Marseille.

Tàu *C2 Mages* đến ngày 27 Octobre rồi biệt Haiphong chạy đi Saigon, Port Said Le Havre, Dunkerque và Anvers.

Tàu *Tonkin* sẽ tới Haiphong ngày 26 Octobre, hồi 6 giờ.

Tàu *Francis Garnier* sẽ tới Haiphong ngày 27 Octobre.

Tàu *Forbin* đến ngày 28 Octobre, hồi 7 giờ sẽ biệt Haiphong chạy sang Pháp, ghé Saigon.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 24 octobre 1929. — Tại tòa Đốc-lý Hải-dương đấu giá cho lĩnh trưng trong một năm, kể từ 1er janvier đến 31 Décembre 1930.

1er hồi 9 giờ : Lấy thuế lò lợn.

2e hồi 10 giờ : Lấy thuế chợ.

Ký quĩ tạm : 1er 100 $; 2e 190 p.

Điều lệ để tại tòa Đốc-lý Hải-dương và tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi.

Ngày 24 octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi, đấu giá mua 35 tấn thóc dùng vào việc nuôi súc-vật của trại Bách thú Hanoi, từ ngày 1er Janvier đến 30 Juin 1930.

Ngày 24 octobre 1929 hồi 15 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi, đấu giá mua và in quyển *bulletin administratif* của xứ Bắc-kỳ, trong năm 1930 - 1931 và 1932.

Điều-lệ để tại tòa ba phủ Thống-sứ.

Ngày 25 octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi, đấu giá mua các thực-phẩm chế sẵn dùng vào việc nuôi các tù-nhân ở Đề-lao Hanoi, từ 1er Janvier 1930 đến 31 Décembre 1931.

Điều-lệ để tại tòa ba phủ Thống-sứ.

Ngày 31 octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ, Hanoi, đấu-giá mua giường-sắt dùng cho sở y-tế Bắc-kỳ, trong năm 1930.

Điều-lệ để tại tòa ba phủ Thống-sứ.

Ngày 4 Novembre 1929, hồi 15 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi :

1° Đấu giá làm dài ra và xây các cầu cống nhỏ ở đê bên hữu sông Trà-lý, tỉnh Thái-Bình.

Việc làm đáng giá 22.811 p.00

Ký quĩ tạm 400 p.00

2° Đấu giá làm dài ra và xây các cầu cống nhỏ ở đê bên tả sông Trà-lý, tỉnh Thái-bình.

Việc làm đáng giá 36.314 p.00.

Ký quĩ tạm 450 p.00.

Ngày 5 novembre 1929, hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính, Hanoi, đấu giá mua đá để lát đường thuộc địa số 2, từ *km* 187 đến *km* 188, trong tỉnh Tuyên-quang.

Ký quĩ tạm 100 đồng.

Ngày 5 Novembre 1929, hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi, đấu giá việc vận tải thư tín và bưu kiện bằng xe ô-tô từ Mui-ngoc đến Moncay, và từ Moncay đến Mui-ngoc, bắt đầu từ 1er janvier 1930 đến 31 Décembre 1932.

Ký quĩ tạm 50 đồng.

Điều lệ để tại các sở Bưu-điện Hanoi Haiphong và Moncay,

Ngày 20 novembre 1929 hồi 15 giờ. — Tại nhà thương-chính Hanoi và Saigon, đấu giá mua 132.000 bao đay và 2.000 *kilos* giấy.

Điều-lệ để tại phòng Ba (3e bureau) nha Thương-chính Hanoi, và phòng kế-toán nha Thương-chính Saigon và Haiphong.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy cần sở-hỏa-xa đạo bắc : 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hãng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.



Tội nghiệp! con nhỏ chỉ trông vào một mẹ, chớ còn trông vào ai.....

Vậy thời nên nuôi lấy con, bằng chẳng may mà không được cái hạnh-phúc ấy, bất đắc dĩ lắm bây giờ mới nên nuôi bằng sữa hộp, nhưng phải chọn thứ nào thật tốt, trong sạch mà trong sạch đều, nhiều chất béo lại nhiều chất bổ. Nêu dùng được

sữa đặc có chế đường
hiệu CON-CHIM *(Nestlé)*

thì con lớn nom thấy mà tha-hồ mạnh-khỏe.

NESTLÉ

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí tiến đức.

Các ngài có ảnh sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bầy lết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được một thứ trong các thứ sau này :

Một chiếc xe 6-10 kin (conduite intérieure), sáu kinh, 5 chỗ ngồi, kiểu *Citroën* lối mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bằng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn chè phòng ăn — Bộ giường chạm — Bộ ngủ sự — Xe nhà — Tủ chè — Bộ lò-bộ bằng đồng — Tủ gương chạm — Bình phong chạm — Bộ tam sự — Máy khâu — 6 đồ chè bằng bạc — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westmin ter — Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Trấp bạc và trấp đồi mồi — Chanh thêu và mặt gối thêu — Giầy nệm và điếu đồi mồi — Bình đồng — Khay khảm — Riềm mùn — Đồng hồ chim chạm, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh số **tombola** *của hội* **Khai-trí tiến đức.** *Những đồ ấy sẽ bầy ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý. Đến ngày 15 décembre 1929 mở số.*

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indophono
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dẹp tất đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có :
Hiệu Nestlé
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng-hồ, bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ, ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ-đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà Tầm-Tầm
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc-lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L'U. C. I. A.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc lậy thì nên đến :
Pharmacie Montès (Nhà Ba chuông)
— Chassagne (phố hàng Khay)
— Gillet (Vinh)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Piquemal
— Blot
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng, bạc, ngọc, ngà thì nên đến :
G. M. R.
Perroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn, mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai-Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Số 49

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌
(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫龐演義
Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này một đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cả tâ-lý của một hạng người có lòng ích kỷ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

— Mượn quân về tới nơi, chưa làm được việc gì, chưa có được chút công gì, mà đã tổn-hại mất bao nhiêu là tiền-của!

Không ngờ tướng Bạch-khởi nghe được câu nói ấy, rất lấy làm không bằng lòng. Tướng Bạch-khởi nghĩ thầm trong lòng rằng. Bàng-quyên này vốn là một kẻ thâm-thù với Tôn-tẫn. Vua Ngụy sai quan đến nước Tần mà mời ta đến, chứ có phải tự ta đến đây đâu, mà lại kêu tổn-hại. Đã như vậy thì lần nay đầu có quân Tề đến đánh mặc lòng, ta cũng không đem quân trở lại nữa.

Tướng Bạch-khởi cáo-từ vua Ngụy, rồi cưỡi ngựa đi về phương tây, Qua ngày hôm sau, quân Tề lại đến đánh thành. Tôn-tẫn truyền lệnh cho các quân, phàm người trong thành ra, đều giữ lại không cho đi đâu cả.

Vua Ngụy nghe báo có quân Tề đến đánh, lại sai Từ-giáp đi đuổi theo Bạch-khởi, để mời Bạch - khởi đem quân trở lại đánh quân Tề. Từ-giáp ra đến thành thì bị tướng Tề ngăn-cản không cho đi, đành lại phải vào thành tâu với vua Ngụy, rồi truyền báo các tướng đóng các cửa thành dùng cách cố-thủ.

Lại nói chuyện tướng Bạch-khởi rút quân trở về nước Tần, khi đi đến ngọn núi Hạc-phong thì bỗng nghe tiếng thanh-la vang-động, có một vị đại-vương đem bọn lâu-la ở trên núi xuống, chắn ngang giữa đường.

Vị đại-vương ấy quát to lên mà rằng :

— Quân nào đi đấy, muốn tốt thì nộp tiền « mãi lộ » đi !

Bạch-khởi nói :

— Ta là Vũ-an-quân ở nước Tần, tên gọi Bạch khởi đây ! Các ngươi không biết cái tiếng ta hay sao, mà lại dám đòi tiền « mãi lộ » !

Vị đại-vương nói :

— Bất cứ quân nào cũng phải nộp tiền « mãi-lộ » mới đi thoát.

Bạch-khởi nổi giận tay giơ ngọn đao, định xông vào đánh, vị đại-vương cũng giơ lưỡi búa lên đối-địch. Hai bên giao-chiến độ hơn mười hợp, mà không phân thắng bại.

Bỗng nghe tiếng thanh-la vang-động, lại có hai vị đại-vương nữa đem quân lâu-la ở hai bên kéo ra, cướp lấy hết các đồ gấm vóc vàng bạc của vua Ngụy đã ban cho Bạch-khởi trước.

Bạch-khởi một-mình, xung-đột mấy mặt, không sao xiết được, đành phải theo một con đường nhỏ, phóng ngựa bỏ chạy. Ba vị đại-vương cất cao tiếng lên, mà bảo rằng :

— Bạch tướng-quân ơi! Tướng-quân không cần phải chạy. Chúng tôi đây có phải là cướp đâu, nguyên chúng tôi đều là tướng nước Tề, tên gọi Viên-đạt, Lý-mục và Đặc-cổ-trần đây. Chúng tôi vâng mệnh Tôn tiên-sinh sai đến nói để tướng-quân biết rằng khi trước tướng-quân đã có đến nước Ngụy để tìm tiên-sinh tôi, nhưng bấy giờ tiên-sinh tôi đang trong khi bị tai-ách, cho nên không đi được. Về sau gặp có quân Bốc đại-phu nước Tề sang tiên trả, lại nhân tai-ách đã qua, mới nhân mà về nước Tề. Nay ưu nói rõ để tướng-quân biết, tướng-quân chớ lấy làm lạ!

Bạch-khởi nghe câu nói ấy, cả cười mấy tiếng, rồi đem quân trở về nước Tần. Viên-đạt, Lý-mục và Đặc-cổ-trần cũng thu quân về trại, để phúc mệnh với Lỗ-vương và Tôn-tẫn.

Lỗ-vương và Tôn-tẫn xiết bao mừng-rỡ, đem các đồ gấm vóc vàng đẹp để lấy được của Bạch-khởi mà ban thưởng cho các tướng-sĩ, rồi mở tiệc khánh-hạ.

Trong khi đang tiệc thì bỗng có thám-tử phi báo rằng :

— Hiện có bà chánh-cung vua Chiêu-vương nước Hàn, tức là em gái vua Ngụy, tên gọi Ngụy-dương công-chúa, đem quân đến giáp vua Ngụy, đóng tại phía bắc thành Nghi-lương, cách đây độ 7.8 dặm.

Tôn-tẫn nghe nói, liền sai Lý-mục đem quân đi đánh. Lý-mục vâng mệnh, quân đến trước trận đề khiêu-chiến. Quân Hàn vào báo với Ngụy-dương công-chúa. Ngụy dương công-chúa liền sai tướng Trương-xa đem quân ra đối-địch.

Trương Trương-xa vâng lệnh, đem quân ra trận, hai bên cùng tỏ bày họ tên rồi cùng thúc ngựa giao-chiến. Giao-chiến hơn hai mươi hợp, Trương-xa tự biết sức không địch nổi, quay ngựa bỏ chạy.

Lý-mục thắng trận về, cũng đem những tình-hình trong khi giao-chiến thuật rõ cho Lỗ-vương cùng Tôn-tẫn nghe. Lỗ-vương cùng Tôn-tẫn xiết bao mừng rỡ, lại mở tiệc ăn mừng.

Trương-xa về đinh Hàn, nói với Ngụy-dương công-chúa rằng :

— Dám bẩm lệnh-bà! tướng Tề là Lý mục, người rất dũ-tợn, kẻ hạ-tướng bị bắn đánh thua, nên phải rút quân chạy về, cam chịu tử-tội.

Ngụy-dương công-chúa có ý buồn rầu mà rằng :

— Nhà-ngươi thật là đồ vô-dụng! làm tổn giảm mất cái nhuệ-khí của quân ta. Sáng mai ta phải thân-hành ra trận, bọa may mới được toàn thắng.

Sáng ngày hôm sau, quả-nhiên Ngụy-dương công-chúa mặc giáp lên ngựa, thân-hành đến đinh quân Tề để khiêu-chiến. Quân Tề chạy vào phi báo với Tôn-tẫn rằng :

— Có Ngụy-dương công-chúa đem quân đến trước cửa đinh khiêu-chiến.

Tôn-tẫn gọi Viên-đạt đến gần trước mặt, rồi sẽ ghé tai bảo thêm mưu-kế. Viên-đạt vâng lệnh, đem quân ra trận, chẳng hỏi họ tên chi cả, liều xông vào đánh ngay. Đánh độ mấy hợp thì Viên-đạt dùng mưu bắt sống được Ngụy-dương công-chúa về nộp Tôn-tẫn.

Tôn-tẫn nghe nói Ngụy-dương công-chúa bị bắt, vội vàng chạy ra nghênh-tiếp mà rằng :

— Dám xin lệnh-bà tha lỗi. Kẻ hạ-thần không biết là lệnh-bà ngự-giá đem quân tới đây, nay chốt sức-phạm thiên-uy, thật là cẩm chịu tử-tội.

Tôn-tẫn quát mắng Viên-đạt mà rằng :

— Nhà-ngươi thật là đồ vô-phu! Trong khi ra trận, không hỏi lai-lịch thế nào đã đâm xông vào đánh ngay, để làm cho lệnh-bà đây phải khiếp sợ. Vậy cái tội mỗ-mãng ấy thật đáng trách phạt không oan.

Tôn-tẫn nói xong, tức thì gọi quân đao-phủ, truyền đem Viên-đạt ra chém, Ngụy-dương công-chúa thấy vậy, liền nói với Tôn-tẫn rằng :

— Tôn tiên-sinh ! sao tiên-sinh lại đỗ ội cho hắn, làm tướng đem quân ra trận, tất phải như thế mới gọi là tận-trung. Thôi thì tiên-sinh hãy tha cho hắn một lần nay.

Tôn-tẫn nói :

— Lệnh-bà đã rộng thu cho hắn thì tôi cũng xin vâng, nhưng hắn tất phải ra đây xin lỗi cùng lệnh-bà mới được.

Viên-đạt đi đến trước mặt Ngụy-dương công-chúa, tỏ lời xin lỗi rồi lui ra. Tôn-tẫn hỏi Ngụy-dương công-chúa rằng :

Dám bẩm lệnh-bà ! Chẳng hay cớ chi mà lệnh-bà đem quân tới đây ?

Ngụy-dương công-chúa nói :

— Tôn tiên-sinh ơi ! Nguyên vua Ngụy cùng tôi là tình trong chí-thân. Vua Ngụy có sai sứ sang mượn quân nước Hàn, chẳng hay việc nguy-cấp như thế mà tôi lại khoanh tay ngồi nhìn sao được vì thế tôi phải thân hành tới đây.

Tôn-tẫn nói :

— Dám bẩm lệnh-bà ! Tôi cùng vua Ngụy, thật không có hiềm-khích chi cả chỉ vì Bàng-quyên có cái thù chật chân tôi mà thôi.

(Còn nữa)

Nhà-Giồng-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-trường, A. Bujean de la Bâtie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá 1.00

4° THƯƠNG-LUẬT BỘ (Droit commercial) giá 2.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp ở Bán tại Bản-quán



Bán tại :

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI



Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

MAU, MAU, KẺO HẾT !!!

CUỘC SỔ SỐ CỦA VIỆN QUANG-CHẤT ĐÔNG-DƯƠNG

(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Tất cả : 151 số trúng giải.

Số NHẤT ĐƯỢC : **12.000$00**

Ngày mở số: Hoãn lại đến ngày chủ-nhật **19 Janvier 1930**

Mỗi vé : **1$00**

Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua vé *xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại*, tính như sau này

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20

Cả 10 vé gởi vào một phong bì : 0 30



SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho : như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siên, ho khan, ho tung cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to ; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).

Uống sa bữa cơm

PHARMACIE MONTÈS

= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord - Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh



Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Tiền trở hậu-thành

Mấy khóm chuối tiêu xanh biếc, giọt mưa lã chã, lộ ra một cái cửa sổ, ở một tòa nhà tre, trong cửa sổ có tiếng thổi sáo, nghe rất áo não, tựa hồ như tả ra những điệu tâm sự bất bình. Người thổi sáo ấy là ai? Chính là một người thiếu-nữ tuyệt-sắc họ Đỗ, tên là Ái-Hồng quê ở Ngô-quận.

Ái-Hồng thuở còn đồng-ấu, với cậu Hiểu-Nhai cùng học một trường, thường gọi nhau là anh với em, Hiểu-Nhai thông minh dĩnh ngộ, Ái-Hồng thông tuệ sắc xảo; trong trường tư-thục ước chừng vài mươi học-sinh, duy có một đôi nam nữ học-sinh này ít tuổi nhất, mà tài sắc lại hơn cả. Thủa ấy Ái-Hồng cùng Hiểu-Nhai mới lên bẩy tuổi, những lúc tan buổi học thường cắt giấy làm hoa, tết lá làm thuyền chơi với nhau rất là tương đắc. Thân mẫu nàng Ái-Hồng thường cười mà nói rằng:

— Hai đứa trẻ này đi đâu cũng có đôi, không khác gì «phu thê tương ái», lúc nào cũng hình ảnh tương tùy, chẳng dời nhau ra một bước.

Nhưng một đôi nhi-đồng, đã biết thế nào là *phu thê tương ái.*

Theo lệ nước Tàu về khoảng cận-đại, con gái nhà khuê các thường phải bó chân từ thuở nhỏ. Ái-Hồng nghe lệnh thân mẫu bắt phải bó chân, lúc mới rất là đau đớn, thường phải nghỉ học mà chỉ khóc thầm, Hiểu-Nhai thấy nàng đau-đớn, cũng hóa không vui, nhưng vẫn thường đến chơi nói chuyện để cho nàng vui, mà đỡ đau đớn. Không bao lâu thân mẫu nàng tạ thế, Ái-Hồng thương không xiết kể, đến nỗi hình dung tiều tụy. Hiểu-Nhai thường sang nhà nàng đọc sách, cố làm cho ra giọng vui vẻ, để cho nàng nghe tiếng đọc sách mà giải cơn sầu.

Thân phụ chàng Hiểu-Nhai là một nhà lão nho tên là Trần-hiểu-San, có bệnh đau chân, ở luôn trên nhà gác, thường quanh năm chẳng xuống dưới nhà, thân mẫu chàng là Tạ-thị, chỉ có một con trai, chưa sinh con gái; bởi thế nên thấy Ái-Hồng đến chơi nhà lấy làm yêu đương, coi như con đẻ,

Về sau Ái-Hồng Hiểu-Nhai mỗi tuổi mỗi lớn, đã biết giữ gìn ý tứ, tuy không hằng đi lại như lúc nhi đồng, nhưng đôi bên cùng đã nhận nhau là ý trung nhân, ước ao đến tuổi thành-nhân sẽ được đẹp duyên loan phượng.

Người quốc sắc, kẻ thiên tài,
Tình trong như đã mặt ngoài còn e

Đôi bên tự ấy dẫu không trực tiếp chuyện trò, nhưng lời thệ-hải minh-san đã gắn bó ở trong thư gửi kín. Thân phụ chàng Hiểu-Nhai ở luôn trên gác, thỉnh thoảng gọi con lên bắt đem bài vở xem, thấy học nghiệp tấn tới, có ý mừng, nào có biết đâu rằng ái-tình của con lại có phần tấn bộ hơn là học nghiệp.

Ông-thầy dạy Hiểu-Nhai cùng Ái-Hồng học là Phan-văn-Hoán. Văn-Hoán có con trai tên là Văn-Chứ lâu nay vẫn theo học ở trường Kỹ-nghệ tỉnh Vân-nam, nhân vụ nghỉ hè, về chơi nơi thân-phụ thiết trướng, trông thấy Ái-Hồng nhan-sắc kiều diễm, chữ nghĩa thông-thái ý muốn kết duyên. Nhân lúc vắng vẻ ngỏ ý với thân phụ. Thân phụ chàng đến nói chuyện với Đỗ-Văn, tức là ông thân-sinh ra nàng Ái Hồng.

Đỗ-Văn hỏi han sự học hành của Văn-Chứ, lại thấy mới xuân xanh cùng trạc tuổi với con, liền nhận lời gả. Nhà họ Phan chọn ngày tốt định đem sính lễ đến nhà họ Đỗ.

Sính lễ nhà họ Phan chưa đem đến nhà họ Đỗ, nên Hiểu-Nhai vẫn chưa biết rằng nàng Đỗ-Ái-Hồng đã có con ông thầy học dạm rồi. Nhân gặp lúc Võ Hán có loạn, nhân dân sợ hãi, chạy loạn nháo nhác người Ngô-quận đều kéo nhau đến trên sông Xuân-thân lánh nạn. Trần-hiểu San có bệnh đau chân, cũng phải đưa con là Hiểu-Nhai đi ở nơi khác. Hiểu-Nhai sắp đi có đến nói từ biệt với nàng Ái-Hồng.

Ái-Hồng dòm nước mắt nói :

— Anh nhất quyết bỏ em mà đi hay sao?

Hiểu-Nhai nói :

— Em cứ yên tâm, tạm thời li biệt, chẳng bao lâu lại đoàn tụ. Lời thệ hải minh-san, còn giữ ở đây, bao giờ quên được.

Giường thề còn đó trơ trơ,
Dám xa xôi mặt mà thưa thớt lòng.

Hiểu-Nhai đi chưa được tuần lễ, nhà họ Phan đã đem sính lễ đến dạm Ái-Hồng. Cha mẹ nàng nhận sính lễ bằng lòng gả cho họ Phan. Nhưng bảo phải đợi năm sáu năm mới cho cưới. Từ đấy trở đi Ái-Hồng nghỉ học, chuyên việc và may canh cửi, coi xét công việc cửa nhà, không đến trường học nữa. Ái-Hồng năm ấy mới 16 tuổi, quyền gả bán ở thân-phụ, từ ngày họ Phan đem sính lễ đến, nàng biết thân mình đã thuộc về người khác rồi, nhưng không thể làm sao được, đôi khi vắng vẻ, cũng muốn đem sự tình chót đã đính ước với chàng Hiểu-Nhai bày tỏ cho nghiêm đường biết. Nhưng hé răng ra cũng thẹn thùng, biết nói thế nào cho tiện. Thôi đành ngậm miệng chịu yên số phận cho xong.

Còn điều chi nữa mà ngờ,
Khách qua đường đã hững-hờ chàng Tiêu.

Thỉnh thoảng giở đến những bức thư của Hiểu-Nhai gửi cho từ khi trước, càng đọc đến lại càng thương tâm vô hạn. Vì thương nên nhớ, nhớ nên bệnh, đêm thanh thường mộng thấy Hiểu-Nhai đến đàm-đạo, thức giấc lại chẳng thấy đâu. Niềm riêng ngao-ngán, lệ tuôn ràn-rụa, nghĩ thầm rằng: «Nếu mẫu-thân ta còn sống, ta đem tâm-sự nói thực, chắc không đến nỗi phụ lời đính ước với chàng Hiểu-Nhai. Nay biết tính thế nào cho được. Đêm dậy viết thư định gửi cho Hiểu-Nhai. Trong thư kể hết tình sự «Thân-phụ đã nhận lời gả cho họ Phan» Sau lại nói «nếu không kết duyên với Hiểu-Nhai, thì chỉ tự-tử cho thoát»

Sáng ngày hôm sau Ái-Hồng giao phong thư ấy cho con thị-tỳ tên gọi Chu-Tú bỏ vào hòm đựng thư ở chạm nhà gây thép.

(*Còn nữa*) Thạch-Bằng dịch thuật.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính-sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

Điện thoại số 159

CỦI, THAN,

Gỗ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng cả cây từ 7 thước trở lên để làm cột nhà. [illegible] *và các thứ lâm-sản nước Nam.*

NƯỚC CHANH

NƯỚC CAM

NƯỚC CÓ HƠI ĐỂ PHA RƯỢU (SODA)

Hiệu **T. B.**

Nhà máy ở 125, phố Sinh-từ Hanoi

Dùng nước rất thanh-khiết và các vị thuốc thượng-hảo-hạng.

Ai thường dùng nên lấy hiệu này, đừng mua những thứ rẻ tiền có chất độc.

"Các quan công nhận là tốt nhất"



Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các Hội-quí ông nào mua thì gửi tiền chung bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ đầu hoặc giữa mỗi tháng. [illegible]

ĐÃ TÁI BẢN XONG :

Sách

«Việt-Nam Sử-Lược»

(Histoire de Việt-Nam)

Soạn-giả : TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN HẠ

Nam-Bắc phân-tranh thời đại — Cận-kim thời đại

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có bình các vua, các danh-nhân cùng các lăng miếu di tích cổ nước Nam, và các tướng nước Pháp. — Lại thêm cả cái niên-biểu kê rõ các đời vua nước Nam, nước Tàu và nước Pháp

Giá : **1$00**

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN :

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Của ông : **Victor Hugo**

Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất :	5 quyển,	giá :	2$40
— hai :	4 quyển,	giá :	2.05
— ba :	3 quyển,	giá :	1.85
— tư :	5 quyển,	giá :	2.55
— năm :	4 quyển,	giá :	2.25
Cộng :	21 quyển,	giá :	11.[illegible]

Giá bán toàn bộ 21 quyển : **Mười đồng (10$00)**

Tiền cước gửi *Recommandé*, mỗi quyển . . . . . [illegible]

— cả 21 quyển làm *một gói* . . . . [illegible]

Bán tại Bản-quán

MỚI XUẤT BẢN :

1° — CANDIDE OU L'OPTIMISME
(Chuyện chàng Căng-Đich)

2° — ZADIG OU LA DESTINÉE
(Chuyện chàng Gia-Địch)

3° — LA PRINCESSE DE BABYLONE
(Công-chúa thành Ba-By-Luân)

4° — L'INGÉNU
(Anh chàng tự nhiên)

Của VOLTAIRE tiên-sanh soạn

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch-thuật

Giá : 1° Candide. 0$60 — 2° Zadig. 0$50 — 3° La Princesse. 0$45

4° L'Ingénu. 0$45

Tiền cước gởi đi các tỉnh : *Recommandé, mỗi quyển* : 0$20

Hoặc cả 4 quyển gói làm một. 0$40

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữa tiệt bệnh lậu rất tróng, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt ; thụt ngày 3 lần : sáng, chưa, tối.



GIÁ 1$20

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell



HÉMOGLOBINE
=MONTÈS=

Thuốc bổ huyết máu bò của Quan Dược-Khoa Tiến-Sĩ P. DOMART chế ra để trị bệnh

MẤT MÁU, SANH SAO

cho những người mới ốm dậy những người lao lực, thực là một thứ thuốc bổ huyết rất thần hiệu cho những người sanh sao gầy còm Phải nhận kỹ dấu hiệu HÉMOGLOBINE MONTÈS thì mới thực là của bản-hiệu, vì có nhiều thứ giả dối lắm.

PHARMACIE MONTÈS
PIERRE DOMART
DOCTEUR EN PHARMACIE. SUCCESSEUR
54, RUE PAUL-BERT — HANOI



HỠI NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI DƯƠNG, KIỆT LỰC, NGƯỜI TRÍ NÃO SUY-ĐỒI,

Các người thất lực, mất ăn, mất ngủ, đêm thâu chẩm chọc, vì đầy mà lo nghĩ xa gần, không còn giảm tin ở mình nữa. Trí kỷ-ức (trí nhớ) một ngày một giảm, đó tỏ ra rằng bộ não đã suy, nhưng mà còn có thể hồi bổ lại được, vậy nên uống ngay thuốc

ELIXIR ZIDAL
Của Bác-sỹ OMNÈS

Uống thuốc mỹ-diệu này thì tức khắc thấy bộ thần kinh được yên, ăn ngon ngủ kỹ rồi sức lực tăng lên bội phần.

Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây



CHỐC LỞ

Bệnh lở là một bệnh ngứa ngáy khó chịu, mà khi lở ở mặt thì lại ghê tởm nữa. Phần thì ngứa, phần thì bẩn thỉu, làm cho người ốm lo lắng, sợ rằng không bao giờ khỏi được.

Thế mà bệnh lở có phép chữa được. Một người ở Rennes có viết giấy cho bản hiệu rằng:

« Tôi có mấy lời cảm tạ ngài mà thăng cháu tôi đã khỏi được bệnh lở. Thằng cháu tôi năm nay 15 tuổi, người vạm vỡ mà chỉ bị lở sinh ra mất ăn mất ngủ. Cháu đi học mà hai tay lở ngứa, chảy nước vàng làm cho nó phải nghỉ học. May có quan Docteur P.. bảo mua thuốc INOTYOL thì bôi có một lần đã đỡ ngay. Thực là nhờ thuốc của ngài cháu mới khỏi bệnh.

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL công hiệu là chừng nào. Bất cứ bệnh gì ở ngoài da, cứ bôi nó là khỏi hết, như bệnh lở chốc, mụn loét, vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ

INOTYOL

Bệnh ghẻ chốc
Đau nhứt trong chốc lát
LẬC NGHĨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, GHẺ công bất kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thân thì trị tuyệt một cách hay, nhớ thuốc thoa
FLORENTINE
Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Có vạng người đã chứng chắc hay thập !
Thuốc đán FLORENTINE

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT. PARIS (IXe)



KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;
Thực là hại cho sức khỏe;
Thực là ngắn ngủi ngày giờ.

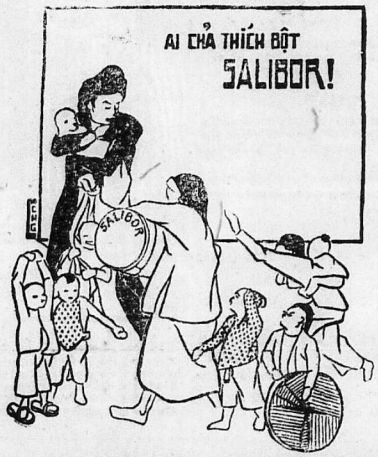
Dức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.
Thuốc NEURINASE làm cho ngủ ngon.
Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.
Ở các hàng báo-chí to đều có bán cả.

9945

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH
Mạc suối của nhà nước langsa
VICHY CELESTINS
có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau mình nhứt gân, dái có cát, đau lắc-leó, uống nước này mạnh liền.
VICHY GRANDE-GRILLE
VICHY HOPITAL
Nước hiệu này uống trừ các bịnh chứng trong gan mật, Nước này thì để uống cho tì-vị hoà lạc luôn luôn.
COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Rất nhiều! Rất nhiều!
MŨ FEUTRE { Mossant / Dragona / Select
CASQUETTES «EVEREST»
GIÁ HẠ HƠN MỌI NĂM
HAI-CHINH
76, Rue du Pont en Bois, Hanoi

AI CHẢ THÍCH BỘT SALIBOR!



Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT. HANOI

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SỔ-HỌC ĐỊA-DƯ
Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược
PHẠM-HUY-LỤC Soạn
Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20
Bán tại bản-quán và các hàng sách

Các ngài mời cơm khách,



Vue des Etablissements MERCIER à Epernay

Nên dùng
Rượu Sâm-banh « MERCIER »
vì nó đủ sang trọng,
mà giá tiền lại hạ hơn thứ khác.
Sở L'U.C.I.A. đại-lý độc quyền.

MAUX D'ESTOMAC



Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au régime du

PHOSCAO



Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémiés, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠI: Hiệu GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Có đường mỗi hộp: 5f80
Valtine để trẻ con ăn mỗi hộp: 6f00
Không có đường mỗi hộp: 7f70
Trung Bắc Tân Văn



Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT. HANOI

ĐÃ XUẤT BẢN:
TRUYỆN MAO-NHÂN
(LES AGOUGLOUS)
Dịch-giả: PHƯƠNG-HUY-BÍCH
Giá bán: 0$25
Tiền cước gởi Recommandé: 0$15
Bán buôn và hậu lệ tại bản-quán.

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875
Tư bản: France 72.000.000
Tổng cộng khoản dự-bị ngân đến ngày 30 Juin 1928: » 85.500.000
HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:
Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Viễn-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Thi-chính-bộ.

TRỤ SỞ: 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIỂM:

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Djibouti
Hankeou	Haiphong	Moumia
Hong-kong	Hanoi	Papeete
Mongtseu	Hué	Pondichery
Pékin	Namdinh	Singapore
Shanghaï	Pnom-Penh	
Tien Tsin	Qui-nhon	
Tsuenefou	Saigon	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu
Các công việc ngân hàng. — Mua bán trái phiếu. — Cho thuê tủ sắt Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Điện-thoại Indochine: GIẤY HỎI: Hanoi 68. Haiphong 26. Namdinh 90. Vinh 45. Thanh-hóa 27 (mở ngày thứ bảy).

Certifié ... tirage
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN